

שאלות חזרה

ספר

שמואל ב

שאלות ותשובות

יונתן לוי

תוכן עניינים

- פרק א – מות שאול ויהונתן וקינת דוד להם 4
- פרק א – מות שאול ויהונתן וקינת דוד להם – תשובון..... 6
- פרק ב – מלחמת דוד בחברון ומלחמת אנשי יואב ואבנר..... 7
- פרק ב – מלחמת דוד בחברון ומלחמת אנשי יואב ואבנר – תשובון..... 9
- פרק ג – העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד..... 11
- פרק ג – העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד – תשובון..... 14
- פרק ד – הריגת רכב ובענה את איש בושת..... 16
- פרק ד – הריגת רכב ובענה את איש בושת – תשובון..... 17
- פרק ה – המלכת דוד על ידי כל ישראל והמעבר לירושלים..... 18
- פרק ה – המלכת דוד על ידי כל ישראל והמעבר לירושלים – תשובון..... 20
- פרק ו – העלאת ארון ה לירושלים..... 22
- פרק ו – העלאת ארון ה לירושלים – תשובון..... 25
- פרק ז – רצון דוד לבנות מקדש לה'..... 28
- פרק ז – רצון דוד לבנות מקדש לה' – תשובון..... 29
- פרק ח – הכאת דוד באויביו מסביב וביסוס מלכותו על צדק ומשפט..... 30
- פרק ח – הכאת דוד באויביו מסביב וביסוס מלכותו על צדק ומשפט – תשובון..... 31
- פרק ט – חסד דוד עם מפיבושת בן יהונתן..... 32
- פרק ט – חסד דוד עם מפיבושת בן יהונתן – תשובון..... 33
- פרק י – מלחמת דוד בעמון..... 34
- פרק י – מלחמת דוד בעמון – תשובון..... 36
- פרק יא – מעשה דוד ובת שבע..... 37
- פרק יא – מעשה דוד ובת שבע – תשובון..... 38
- פרק יב – משל כבשת הרש והנמשל..... 39
- פרק יב – משל כבשת הרש והנמשל – תשובון..... 41
- פרק יג – אמנון ותמר, אבשלום ואמנון..... 43
- פרק יג – אמנון ותמר, אבשלום ואמנון – תשובון..... 45
- פרק יד – משל יואב בפני האשה החכמה מתקוע..... 46
- פרק יד – משל יואב בפני האשה החכמה מתקוע – תשובון..... 48
- פרק טו – אבשלום ממליך את עצמו ובריחת דוד ואנשיו מירושלים..... 49
- פרק טו – אבשלום ממליך את עצמו ובריחת דוד ואנשיו מירושלים – תשובון..... 50
- פרק טז – מפגש דוד עם ציבא ועם שמעי בן גרא עצות חושי ואחיתופל..... 51
- פרק טז – מפגש דוד עם ציבא ועם שמעי בן גרא עצות חושי ואחיתופל – תשובון..... 53
- פרק יז – עצת אחיתופל השניה מול עצת חושי הארכי..... 54
- פרק יז – עצת אחיתופל השניה מול עצת חושי הארכי – תשובון..... 55
- פרק יח – מות אבשלום וסיום מרד אבשלום..... 56
- פרק יח – מות אבשלום וסיום מרד אבשלום – תשובון..... 57

- פרק יט – קינת דוד על מות אבשלום ושיבת דוד לירושלים..... 58
- פרק יט – קינת דוד על מות אבשלום ושיבת דוד לירושלים – תשובון..... 60
- פרק כ – מרד שבע בן בכרי..... 62
- פרק כ – מרד שבע בן בכרי – תשובון..... 63
- פרק כא – בית שאול מול הגבעונים ומעשה רצפה בת איה..... 64
- פרק כא – בית שאול מול הגבעונים ומעשה רצפה בת איה – תשובון..... 65
- פרק כב – שירת דוד..... 66
- פרק כב – שירת דוד – תשובון..... 67
- פרק כג – נבואת דוד וגיבורי דוד..... 68
- פרק כג – נבואת דוד וגיבורי דוד – תשובון..... 69
- פרק כד – מניין ישראל, העונש והמזבח בגורן ארונה היבوسی..... 70
- פרק כד – מניין ישראל, העונש והמזבח בגורן ארונה היבوسی – תשובון..... 71

פרק א – מות שאול ויהונתן וקינת דוד להם

1. סיפור הנער על מות שאול ובניו, ותגובת דוד: (א-יב)
א. מהיכן חזר דוד, וכמה ימים לפני בוא הנער אליו? (א)
_____
_____
- ב. מה היה מוצאו של הנער? (יג)
_____
- ג. מהו הסיפור שמספר הנער לגבי מותו של שאול? (שים לב, שיש בדבריו הרחבה ותוספת ביאור למה שנאמר בסוף שמואל א (ו-י))
_____
_____
_____
- ד. מהם שני המניעים שגרמו לנער לסיים את הריגת שאול? (ו, ז).
א. _____
ב. _____
- ה. מה דוד והאנשים שאיתו עשו לאחר ששמעו את סיפור הנער? (יא-יב)
_____
_____
- ו. מה עשה הנער כדי למצוא חן בעיני דוד? (י)
_____
_____
- ז. כיצד דוד הגיב למעשי הנער? מדוע? (יד-טז)
_____
_____
_____
2. קינת דוד לשאול ויהונתן: (יז-כז)
קינת דוד לשאול ויהונתן – כוללת 5 עניינים מרכזיים. הוכח מהפסוקים כל אחד מהעניינים:
א. לאחר מות שאול ויהונתן יש ללמד את בני יהודה להילחם –
_____
_____
- ב. פליאת דוד על מות שאול ויהונתן –
_____
_____
- ג. לא לספר על מותם כדי שהפלישתים לא ישמחו בכך –
_____
_____

ד. קללת הרי הגלבוע (שלא ירד עליהם טל ומטר) כיוון שעליהם מתו שאול ויהונתן –

ה. שבח שאול ויהונתן שהיו אהובים ונעימים בחייהם ואף במותם –

ו. בנות ישראל צריכות להכיר טובה לשאול על שהיה דואג להביא להן תמיד משלל המלחמה –

ז. אהבת דוד המיוחדת כלפי יהונתן –

בהצלחה!!!

פרק א – מות שאול ויהונתן וקינת דוד להם – תשובון

1. סיפור הנער על מות שאול ובניו, ותגובת דוד: (א-יב)
  - א. מהיכן חזר דוד, וכמה ימים לפני בוא הנער אליו? (א)
ממלחמתו עם עמלק ששבנו את הנשים, הילדים והרכוש של מחנה דוד.
  - ב. מה היה מוצאו של הנער? (יג)
עמלקי שאביו התגייר. (י"א שאביו היה דואג האדומי).
  - ג. מהו הסיפור שמספר הנער לגבי מותו של שאול? (שים לב, שיש בדבריו הרחבה ותוספת ביאור למה שנאמר בסוף ספר שמואל א (ו-י))
במקרה עברתי בהר הגלבוע וראיתי ששאול נשען וטרם מת. הפלישתים התקרבו אליו. שאול הסתובב אלי וראה שאיני פלישתי (מאלה המבקשים להורגו). שאל אותי לעמי, ולאחר שאמרתי לו שאני עמלקי – ביקש שאסיים את הריגתו. ועשיתי כדבריו.
  - ד. מהם שני המניעים שגרמו לנער לסיים את הריגת שאול? (ו, ז).
א. הפלישתים התקרבו אליו וממילא היו הורגים אותו.
ב. ידעתי ששאול לא יוכל להמשיך לחיות במצבו אלא ודאי ימות.
ה. מה דוד והאנשים שאיתו עשו לאחר ששמעו את סיפור הנער? (יא-יב)
קרעו בגדיהם, בכו וצמו על שאול ויהונתן, על עם ה' ועל בית ישראל שמתו במלחמה.
  - ו. מה עשה הנער כדי למצוא חן בעיני דוד? (י)
הנער חשב דוד ישמח לשמוע ששאול מת, ולראיה על כך לקח משאול את כתרו והצמיד שעל זרועו.
  - ז. כיצד דוד הגיב למעשי הנער? מדוע? (יד-טז)
שאלו מאיזה מקום הוא, ומדוע לא היה ירא להרוג את משיח ה'. ודוד ביקש מאחד הנערים שיהרגו, שהרי אמר בעצמו שהוא הרג את משיח ה'. ואז דוד קונן על שאול ויהונתן.
3. קינת דוד לשאול ויהונתן: (יז-כז)

קינת דוד לשאול ויהונתן – כוללת 5 עניינים מרכזיים. הוכח מהפסוקים כל אחד מהעניינים:

  - א. לאחר מות שאול ויהונתן יש ללמד את בני יהודה להילחם – ללמד את בני יהודה קשת'. (יח).
  - ב. פליאת דוד על מות שאול ויהונתן – 'הצבי ישראל על במותיך חלל, איך נפלו גיבורים'. (ט).
  - ג. לא לספר על מותם כדי שהפלישתים לא ישמחו בכך – 'אל תגידו בגת ואל תספרו בחוצות אשקלון, פן תשמחנה בנות הפלישתים...'. (כ).
  - ד. קללת הרי הגלבוע (שלא ירד עליהם טל ומטר) כיוון שעליהם מתו שאול ויהונתן – 'הרי בגלבוע אל טל ואל מטר עליכם...'. (כא).
  - ה. שבח שאול ויהונתן שהיו אהובים ונעימים בחייהם ואף במותם – 'שאול ויהונתן הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו'. (כג).
בנות ישראל צריכות להכיר טובה לשאול על שהיה דואג להביא להן תמיד משלל המלחמה – 'בנות ישראל אל שאול בכינה, המלבישכם שני עם עדנים, המעלה עדי זהב על לבושכן'. (כד).
  - ו. אהבת דוד המיוחדת כלפי יהונתן – 'צר לי עליך אחי יהונתן, נעמת לי מאוד, נפלאתה אהבתך לי מאהבת נשים'. (כו).

פרק ב – מלחמת דוד בחברון ומלחמת אנשי יואב ואבנר

1. מלכות דוד בחברון והחסד עם אנשי יבש גלעד: (א-ז)

א. 'ויהי אחרי כן'... – אחרי מה? (א)

ב. קרא את דברי המלבי"ם שלפניך: (א)

'וישאל דוד'. אחר שספר עד הנה כי דוד לא החזיק מלכות בחזקה כעבד מורד באדוניו לא בתחלתו כי נמשח על פי נביא, ולא בחיי שאול שהיה נכנע לפניו כעבד נאמן, ולא ברדפו אותו כי נפל אויבו שני פעמים בידו ולא שלח ידו במשיח ה', ולא גם אחרי מותו כי הרג את המבשר מיתתו וספד גם קונן עליו, יספר כי גם עתה לא היה בדעתו לשוב ולבקש עטרה, וחשב אולי יגיע המלכות לבן שאול, ואולי לא הגיע עדיין הזמן שימלוך, ואז הלא יהיה בסכנה בשובו לארץ, ולא עשה דבר עד נמלך באלהים, ושאל אם ישוב ולאיזה מקום ישוב, ולא סמך על עצתו ושכלו, כי זה היה מעלת דוד נגד שאול, שהשליך על ה' יהבו.

לפי דברי המלבי"ם, מדוע דוד שאל בה' לפני שעלה לערי יהודה? מה הדבר מגלה על התנהלותו? (א)

ג. איזה שבט קיבל עליו את דוד למלך, ומדוע? (ד; ט-י) הוכח מדברי דוד שרק שבט זה קיבלו! (ז)

ד. מה היה המעשה הראשון שדוד עשה לאחר שהתיישב בחברון? פרט! (ה-ז)

---

2. המלכת איש בשת: (ח-יא)

מה עשה אבנר לאחר מות שאול, ומדוע? (ח-ט, עיין ברד"ק).

---

3. מלחמת אנשי אבנר בן נר ואנשי יואב: (יב-לב)

א. מה היו תוצאות משחק החיילים משני הצדדים? (יז; ל-לא)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק ב

ב. מה גרם למותו של עשהאל? תאר את השתלשלות האירוע! (יח-כג)

ג. כיצד הגיבו אנשי דוד שראו את עשהאל מת? (כג)

ד. בפרק ג (כז) מתוארת תגובת יואב למות עשהאל (אחיו)? ציין מהי!

ה. מה גרם לסיום המלחמה? (כה-ל)

ו. צטט את הפסוק בו יואב טוען כלפי אבנר שהוא גרם לשפיכות הדמים הזו! (כה-ל)

בהצלחה!!!

פרק ב – מלחמת דוד בחברון ומלחמת אנשי יואב ואבנר – תשובון

1. מלכות דוד בחברון והחסד עם אנשי יבש גלעד: (א-ז)

א. 'ויהי אחרי כן'... – אחרי מה? (א)
לאחר שדוד שמע על מיתת שאול. וכעת הוא רשאי למלוך על ישראל (שהרי הומלך כמה שנים קודם לכן להיות מלך תחתיו).

ב. קרא את דברי המלבי"ם שלפניך: (א)

'וישאל דוד'. אחר שספר עד הנה כי דוד לא החזיק מלכות בחזקה כעבד מורד באדוניו לא בתחלתו כי נמשח על פי נביא, ולא בחיי שאול שהיה נכנע לפניו כעבד נאמן, ולא ברדפו אותו כי נפל אויבו שני פעמים בידו ולא שלח ידו במשיח ה', ולא גם אחרי מותו כי הרג את המבשר מיתתו וספד גם קונן עליו, יספר כי גם עתה לא היה בדעתו לשוב ולבקש עטרה, וחשב אולי יגיע המלכות לבן שאול, ואולי לא הגיע עדיין הזמן שימלוך, ואז הלא יהיה בסכנה בשובו לארץ, ולא עשה דבר עד נמלך באלהים, ושאל אם ישוב ולאיזה מקום ישוב, ולא סמך על עצתו ושכלו, כי זה היה מעלת דוד נגד שאול, שהשליך על ה' יהבו.

לפי דברי המלבי"ם, מדוע דוד שאל בה' לפני שעלה לערי יהודה? מה הדבר מגלה על התנהלותו? (א)

דוד לא עשה דבר מבלי לבקש רשות קודם לכן מה'. ולא רצה לתפוס את המלכות בחזקה (יתכן שחשש שמא עדיין לא הגיע זמנו למלוך על אף מיתת שאול, שאולי בנו ראוי למלוך אחריו).

ג. איזה שבט קיבל עליו את דוד למלך, ומדוע? (ד; ט-י) הוכח מדברי דוד שרק שבט זה קיבלו! (ז)
שבט יהודה בלבד. כיוון שהיו משבטו. דוד אמר לאנשי יבש: 'וגם אותי משחו בית יהודה למלך עליהם.'

ד. מה היה המעשה הראשון שדוד עשה לאחר שהתיישב בחברון? פרט! (ה-ז)
שלח שליחים אל אנשי יבש גלעד ובירכם על כך שעשו חסד עם שאול בכך שקברוהו. ואמר להם שנוסף על כך שה' ישיב להם כגמולם הטוב, כך יעשה אף הוא ויעזרם מפני כל הרוצים להורגם.

2. המלכת איש בשת: (ח-יא)

מה עשה אבנר לאחר מות שאול, ומדוע? (ח-ט, עיין ברד"ק).

המליך את איש בושתי על ישראל, (למרות שידע שדוד נמלך ע"י שמואל) כיוון שניסה להעמיד את מלכות שאול כפי כחו (ולפי המדרש: חשב שמלכים מליך יצאו שנאמר ליעקב נאמר לגבי בנימין, שמשבטו עד אז לא מלך אלא שאול בלבד).

3. מלחמת אנשי אבנר בן נר ואנשי יואב: (יב-לב)

א. מה היו תוצאות משחק החיילים משני הצדדים? (יז; ל-לא)
אבנר ואנשיו הפסידו לאנשי דוד: מעבדי דוד כולל עשהאל נפלו 19, מאנשי עשהאל נפלו 360.

ב. מה גרם למותו של עשהאל? תאר את השתלשלות האירוע! (יח-כג)

עשהאל רדף אחרי אבנר, כיוון שראה שאנשיו ניגפים מפני אנשי יואב. אבנר לא רצה להורגו ולכן ביקש ממנו שיפסיק לרדוף אחריו בכבוד ע"י שיטה את עצמו כאילו רדף אחרי נער אחר, ויקח ממנו את בגדיו (ולא יהרגו), וכך יחשבו שרדף אחריו (ולא אחרי אבנר), וכיוון שיחזור עם בגדיו תהיה לו הוכחה שאכן הרגו. לאחר שעשהאל נמנע מלהקשיב ליואב, יואב ביקש ממנו שיפסיק לרודפו כדי שלא ייאלץ להורגו, ומשעשהאל סירב – יואב הרגו.

- ג. כיצד הגיבו אנשי דוד שראו את עשהאל מת? (כג)
נעצרו מבהלה ופחד, והפסיקו לרדוף אחרי אנשי יואב.
- ד. בפרק ג (כז) מתוארת תגובת יואב למות עשהאל (אחיו)? ציין מהי!
הרג את אבנר ע"י שלקחו לדבר עימו בסתר – וישב אבנר חברון ויטהו יואב אל תוך השער לדבר אתו בשלי ויפהו שם החמש וימת בדם עשהאל אחיו:
- ה. מה גרם לסיום המלחמה? (כה-ל)
בני בנימין התקבצו לשמור על אבנר מפני יואב. ואבנר טען כלפי יואב – וכי לעולם נמשיך להילחם ולהרוג איש את אחיו, יואב טען בתגובה שאילולא אבנר היה אומר בעת המפגש ישחקו הנערים לפנינו לא היו נלחמים כלל. יואב תקע בשופר ואנשיו הפסיקו לרדוף אחריו אנשי אבנר.
- ו. צטט את הפסוק בו יואב טוען כלפי אבנר שהוא גרם לשפיכות הדמים הזו! (כה-ל)
(כז) ויאמר יואב חי האלהים כי לולא דברת כי אז מהבקר נעלה העם איש מאחרי אחיו:

פרק ג – העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד

4. התחזקות בית דוד והיחלשות בית שאול: (א-יא)

א. ציין מיהן נשי דוד המוזכרות בפסוקים ב-ה!

ב. מי היה האיש החזק בבית שאול, וכיצד הדבר בא לידי ביטוי? (ו-יא)

ג. מה הפריע לאבנר בטענת איש בושת כלפיו?

---

5. העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד: (יב-כא)
אבנר פעל בחמישה שלבים להעביר את מלכות ישראל לידי דוד. פרט כל אחד מהשלבים:

א. גישושים (יב) –

תגובת דוד (יג):

ב. אבנר משכנע את הזקנים (יז):

ג. אבנר משכנע את אנשי בנימין (יט):

ד. אבנר מספר לדוד על רצון העם להמליכו (יט – העתק את חלק הפסוק הרלוונטי):

ה. כריתת ברית דוד ואבנר (כ-כא):

---

6. דוד התנה עם אבנר שמכל תחזור אליו, מדוע מיד לאחר מכן כתוב דוד שלח לאיש בושת שישלח אותה אליו, האם דוד עשה כן כיוון שלא סמך על אבנר שיעשה זאת? (יג-טז, עיין במפרשים)

---

7. מדוע אבנר פנה אל אנשי בנימין אחרונים? (יט, עיין במפרשים)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק ג

8. כיצד אבנר משכנע את הזקנים שיתמכו בדוד? (עיין מצודת דוד ושמואל א יח, טז).

---

9. תגובת יואב: (כב-כז)

א. היכן היה יואב בעת פגישתו של אבנר עם דוד? (כב)

ב. כיצד יואב הגיב כששמע שאבנר בא אל דוד, ודוד שילחו בשלום? (כד-כה)

ג. מה עשה אבנר לאחר שיצא מעם דוד? (כו-כז)

ד. מה היה המניע האמיתי להריגת אבנר ע"י יואב? (כז)

ה. האם דוד הסכים עם מה שעשה יואב? כיצד דוד הגיב כלפי יואב על מה שעשה? (כח-

ל; לט)

ו. הוכח מפסוק כו שיואב ידע את יחס דוד למה שעשה, ולכן נזהר שדוד לא ידע על

מזימתו!

---

10. תגובת דוד למעשה יואב: (כח-לט)

בתגובה למעשה יואב דוד עשה 4 דברים. מהם?

א. (כח-כט)

ב. (לא)

ג. (לא)

ד. (לה)

11. עיין בגמרא סנהדרין כ/א:

תנו רבנן: ...שכן מצינו בדוד שיצא אחר מיטתו של אבנר שנאמר (שמואל ב ג, לא): 'והמלך דוד הולך אחר המיטה'. אמרו לו (חכמים) לא היה הדבר אלא לפייס את העם. ונתפייסו, שהיה דוד יוצא מבין האנשים ונכנס לבין הנשים ויצא מבין הנשים ונכנס לבין האנשים, שנאמר (שמואל ב ג, לז): 'וידעו כל העם וכל ישראל כי לא היתה מהמלך להמית את אבנר'.

א. מה הכוונה שדוד הלך לאחר מטת אבנר כדי לפייס את העם? והאם דוד הצליח בכך?

ב. האם דוד היה חייב ללוות את מטת אבנר?

שאלות חזרה שמואל ב – פרק ג

ג. ציין מעשה נוסף שעשה דוד שנבע מאותה סיבה!

בהצלחה!!!

פרק ג – העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד – תשובון

1. התחזקות בית דוד והיחלשות בית שאול: (א-יא)
  - א. ציין מיהן נשי דוד המוזכרות בפסוקים ב-ה! אביגיל, אחינעם, מעכה, חגית, אביטל, עגלה.
  - ב. מי היה האיש החזק בבית שאול, וכיצד הדבר בא לידי ביטוי? (ו-יא) אבנר. כאשר אבנר נשבע שיעביר את הממלכה לבית דוד [לאחר שאיש בושת ביקר את אבנר על כך שבא על פילגש שאול, אבנר כעס על הדברים הללו], איש בושת לא אמר לו דבר על כך, מפני שהיה ירא מפניו.
  - ג. מה הפריע לאבנר בטענת איש בושת כלפיו? אבנר חש כפיות טובה. אבנר טרח להעמיד בחזקה את מלכות איש בושת, ובמקום שיכבדו ויודה לו הוא הזכיר בא אליו בטענה שבא על פילגש אביו!?
2. העברת תמיכת ישראל מבית שאול לבית דוד: (יב-כא)

אבנר פעל בחמישה שלבים להעביר את מלכות ישראל לידי דוד. פרט כל אחד מהשלבים:

  - א. גישושים (יב) – אבנר שלח שליחים לדוד לכתות עמו ברית בתמורה לכך שיעביר את מלכות ישראל מאיש בושת אליו.
תגובת דוד (יג): דוד הסכים אך התנה שישלח לו בחזרה את מיכל אשתו.
  - ב. אבנר משכנע את הזקנים (יז): אבנר משכנע את הזקנים שרצו בעבר שדוד ימלוך עליהם, לקדם זאת כדי שדוד יושיעם מידי הפלישתים ומידי כל אויביהם.
  - ג. אבנר משכנע את אנשי בנימין (יט): אבנר פונה לאנשי בנימין ומשכנע אותם להמליך את דוד.
  - ד. אבנר מספר לדוד על רצון העם להמליכו (יט – העתק את חלק הפסוק הרלוונטי): 'וַיֹּאמֶר גַּם אַבְנֵר לְדָבָר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחִבְרוֹן אֵת כָּל אֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי כָל בֵּית בְּנֵימִן':
ה. כריתת ברית דוד ואבנר (כ-כא): אבנר הולך עם עשרים מאנשיו לדוד. דוד עושה להם משתה. אבנר מתחייב לקבץ את ישראל שיכרתו עמו ברית וימליכוהו עליהם.
3. דוד התנה עם אבנר שמכל תחזור אליו, מדוע מיד לאחר מכן כתוב דוד שלח לאיש בושת שישלח אותה אליו, האם דוד עשה כן כיוון שלא סמך על אבנר שיעשה זאת? (יג-טז, עיין במפרשים).
לא, דוד שלח לאיש בושת או מפני כבודו (שלא רצה לקחתה ללא רשותו, רד"ק), או מפני שהיה בטוח שכך אבנר ימלא את דברו (מצודת דוד).
4. מדוע אבנר פנה אל אנשי בנימין אחרונים? (יט, עיין במפרשים)
כיוון שהם היו אנשי שלומו של שאול וביתו, כיוון שהיו משבטו.
5. כיצד אבנר משכנע את הזקנים שיתמכו בדוד? (עיין מצודת דוד ושמואל א יח, טז).
אבנר טען כלפי הזקנים שמעולם רצו שדוד ימלוך עליהם.
6. תגובת יואב: (כב-כז)
  - א. היכן היה יואב בעת פגישתו של אבנר עם דוד? (כב) יואב חזר עם אנשי הצבא לאחר שלקחו שלל מהאוייב.
  - ב. כיצד יואב הגיב כשמע שאבנר בא אל דוד, ודוד שילחו בשלום? (כד-כה) הלך אל דוד ושאלו מדוע שילחו בשלום, הלוא כוונת אבנר ודאי היתה לפתותך ולדעת מה מעשיך כדי להתכונן להילחם בך.
  - ג. מה עשה אבנר לאחר שיצא מעם דוד? (כו-כז)

יואב שלח שליחים שיקראו לאבנר (שלא בידיעת דוד), וכשאבנר הגיע לחברון יואב לקח אותו הצידה כביכול לומר לו דבר סתר מאת המלך – ואז הרגו.

- ד. מה היה המניע האמיתי להריגת אבנר ע"י יואב? (כז)
על שהרג את עשהאל (אחי יואב).
- ה. האם דוד הסכים עם מה שעשה יואב? כיצד דוד הגיב כלפי יואב על מה שעשה? (כח-
ל; לט)
- דוד לא הסכים עם מעשה יואב. לאחר שדוד שמע על כך שיואב הרג את אבנר, אמר שהוא וממלכתו נקיים מהריגת אבנר, וקילל את יואב ומשפחתו שהעוון על הריגת אבנר היתה שיהיו: זבים, מצורעים, חולים ברגליהם, ימותו במלחמה, חסרי לחם.
- ו. הוכח מפסוק כו שיואב ידע את יחס דוד למה שעשה, ולכן נזהר שדוד לא ידע על מזימתו!
כשיואב שלח לקורא לאבנר, נאמר: 'ודוד לא ידע'. כיוון שאם היה יודע לא היה מניחו לעשות זאת.
7. תגובת דוד למעשה יואב: (כח-לט)
בתגובה למעשה יואב דוד עשה 4 דברים. מהם?
- א. (כח-כט) קללת אבנר ומשפחתו.
ב. (לא) ציווי דוד ליואב והעם להתאבל על אבנר.
ג. (לא) הליכת דוד אחרי מטתו של אבנר בבכי וקינה.
ד. (לה) דוד לא הסכים לטעום כלום עד הערב.
8. עיין בגמרא סנהדרין כ/א:
תנו רבנן: ...שכן מצינו בדוד שיצא אחר מיטתו של אבנר שנאמר (שמואל ב ג, לא): 'והמלך דוד הולך אחר המיטה'. אמרו לו (חכמים) לא היה הדבר אלא לפייס את העם. ונתפייסו, שהיה דוד יוצא מבין האנשים ונכנס לבין הנשים ויצא מבין הנשים ונכנס לבין האנשים, שנאמר (שמואל ב ג, לז): 'וידעו כל העם וכל ישראל כי לא היתה מהמלך להמית את אבנר.'
- א. מה הכוונה שדוד הלך לאחור מטת אבנר כדי לפייס את העם? והאם דוד הצליח בכך?
לשכנע את העם שהריגת אבנר לא היתה מיוזמתו או בהסכמתו. דוד הצליח בכך, שכן כתוב וידעו כל העם שלא באה פקודה מהמלך להמית את אבנר.
- ב. האם דוד היה חייב ללוות את מטת אבנר?
לפי הדין דוד לא היה חייב לעשות כן, אלא שעשה כן כדי להוציא מלב העם שהריגת אבנר היתה בידיעתו או מיוזמתו.
- ג. ציין מעשה נוסף שעשה דוד שנבע מאותה סיבה!
דוד לא אכל לחם עד הערב, גם כן מסיבה זו, כדי שהעם ישתכנע שהריגת אבנר לא היתה מיוזמתו.

פרק ד – הריגת רכב ובענה את איש בושת

12. מפיבשת: (ד)

א. מי הוא היה?

ב. ממה נגרמה נכותו של מפיבשת?

ג. לשם מה הוא הוזכר? (רש"י)

---

13. רכב ובענה:

א. מאיזה שבט הם היו, ומדוע חשוב להזכיר מאיזה שבט הם?

ב. מה עשו רכב ובענה כדי שאנשי איש בושת לא יזהרו מפניהם? ואיזה תפקיד שביצעו סייע להם במזימתם? (ו)

ג. מדוע רכב ובענה הרגו את איש בושת? (מצודת דוד על פסוק ד)

ד. דוד סלד ממעשה רכב ובענה, כיצד הוא נימק את סלידתו? (יא)

ה. מה דוד עשה לרכב ובענה בעקבות הריגתם את איש בושת? (יב)

בהצלחה!!!

פרק ד – הריגת רכב ובענה את איש בושת – תשובון

1. **מפיבשת: (ד)**
  - א. מי הוא היה?
בנו של יהונתן בן שאול.
  - ב. ממה נגרמה נכותו של מפיבשת?
כשאומנתו שמעה על מות אביו (יהונתן) וסבו (שאול) היא ברחה במהירות ומפיבשת נפל מידיה, ונעשה חיגר.
  - ג. לשם מה הוא הוזכר? (רש"י)
כדי למנות כיצד המלוכה הולכת ומסתלקת מבית שאול.
2. **רכב ובענה:**
  - א. מאיזה שבט הם היו, ומדוע חשוב להזכיר מאיזה שבט הם?
היו משבט בנימין. חשיבות הזכרת שבטם היא כדי לציין את היחלשות כח מלכות שאול משבט בנימין מתוכו.
  - ב. מה עשו רכב ובענה כדי שאנשי איש בושת לא יזהרו מפניהם? ואיזה תפקיד שביצעו סייע להם במזימתם? (ו)
עשו עצמם כמי שבאו לקחת חיטים מאת איש בושת בצהרי היום בעת שאיש בושת נח על משכבו. הם ניצלו את זה שהיו שרים שלו, ולכן אף אחד לא חשד בהם.
  - ג. מדוע רכב ובענה הרגו את איש בושת? (מצודת דוד על פסוק ד)
כדי להמליך את דוד, כיוון שחשבו שאין מזרע שאול מי שיוכל למלוך אחריו, כי חשבו שמפיבשת אינו הגון למלוכה, מפני שהוא פיסח.
  - ד. דוד סלד ממעשה רכב ובענה, כיצד הוא נימק את סלידתו? (יא)
א. אנשים רשעים הרגו איש צדיק (שלא עשה להם מאומה) ב. ועוד עשו זאת בשעה שהיה על משכבו ולא היה בכוחו להתנגד להם.
  - ה. מה דוד עשה לרכב ובענה בעקבות הריגתם את איש בושת? (יב)
ציווה את נעריו שיהרגום וקיצצו את ידיהם ורגליהם.

פרק ה – המלכת דוד על ידי כל ישראל והמעבר לירושלים

14. המלכת דוד ע"י כל העם: (א-ה)

א. בפסוק א מתואר שכל שבטי ישראל באו אל דוד. אם כן, מדוע בפסוק ג היה צריך להיכתב שכל זקני ישראל הלכו אל דוד חברונה? (עיין מצודת דוד).

ב. כל ישראל פנו לדוד בבקשה שימלוך עליהם. ציין את נימוקיהם לבקשתם? (א-ג) א.

ב.

ג. כמה זמן דוד מלך על ישראל? (ד-ה)

---

15. כיבוש דוד את עיר יבוס: (ו-י)

א. לאחר המלכת כל ישראל את דוד למלך עליהם – דוד הלך לכבוש את עיר יבוס. מדוע? (עיין רד"ק על פסוק ו).

ב. לפי הפשט, מה משמעות דברי היבוסים לדוד: 'לא תבוא הנה כי אם הסירך הענרים והפסחים לאמר לא יבוא דוד הנה'? (ו)

ג. מה נעשה כזכרון לאחר כיבוש מצודת ציון? (ח)

---

16. התרחבות מלכות דוד: (יא-טז)

א. מה עשה חירם בעקבות כיבוש דוד את מצודת ציון? (יא)

ב. מה הבין מכך דוד? (יב)

ג. יראת השמים של דוד באה לידי ביטוי במקום גדלותו. כיצד? (עיין מצודת דוד על פסוק יב)

---

17. מלחמות פלישתים בישראל: (יז-כה)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק ה

א. מה גרם לכך שהפלישתים עלו להילחם בישראל? (יז)

ב. היכן היה הקרב הראשון עם הפלישתים? (יח)

ג. מה דוד עשה קודם שנלחם עם הפלישתים? (יט-כ)

ד. מה היו תוצאות הקרב הראשון עם הפלישתים? (כא)

ה. היכן היה הקרב השני עם הפלישתים, ובמה הוא היה מיוחד לעומת הקרב הראשון?
(כב-כד)

ו. עיין בדברי מצודת דוד שלפניך:
וְעַם (=למרות) שאין מעצור לה' להושיע מבלי תחבולות הסבוב מאחריהם, ומבלי
קביעת זמן, מכל מקום אמר כן לנסותו, הישמור מצותיו בדבר המלחמה, או יקל
בעיניו כאשר הקל בהם שאול.

מדוע דוד הצטווה ללכת מאחורי הפלישתים ולחכות לסימן לפני התקיפה, האם אין
בכח ה' להושיעו כפי שהושיעו בקרב הראשון?!

ז. מה היו תוצאות המלחמה? (כה)

ח. כיצד דוד קורא למקום הקרבות, ומדוע?

בהצלחה!!!

פרק ה – המלכת דוד על ידי כל ישראל והמעבר לירושלים – תשובון

1. המלכת דוד ע"י כל העם: (א-ה)
  - א. בפסוק א מתואר שכל שבטי ישראל באו אל דוד. אם כן, מדוע בפסוק ג היה צריך להיכתב שכל זקני ישראל הלכו אל דוד חברונה? (עיין מצודת דוד).
כיוון שכדי למושח את דוד יכולים דוד זקני ישראל שהכח בידם להמליכו. אם כן, נמצא, שכל ישראל רצו בכך, והזקנים הלכו כדי לממש את רצון העם להמליך את דוד.
  - ב. כל ישראל פנו לדוד בבקשה שימלוך עליהם. ציין את נימוקיהם לבקשתם? (א-ג).
    - א. אין הבדל בקרבה שבין שאר ישראל לדוד לבין שבט יהודה (שבטו של דוד).
    - ב. בתקופת מלכות שאול, דוד היה המוציא והמביא את העם (מנהיגם, מצודת דוד), (שמואל א יח, טז). ומכאן שה' מינה את דוד שימלוך על כל ישראל!
    - ג. כמה זמן דוד מלך על ישראל? (ד-ה)
סה"כ 40 שנים [וחצי]. על יהודה בלבד 7 שנים וחצי. על כל ישראל ויהודה שלושים ושלוש שנים.
2. כיבוש דוד את עיר יבוס: (ו-י)
  - א. לאחר המלכת כל ישראל את דוד למלך עליהם – דוד הלך לכבוש את עיר יבוס. מדוע?
(עיין רד"ק על פסוק ו).
כיוון שהיתה קבלה בידם שמי שימלוך על כל ישראל ילכוד את מצודת ציון.
  - ב. לפי הפשט, מה משמעות דברי היבוסים לדוד: 'לא תבוא הנה כי אם הסירך העורים והפסחים לאמר לא יבוא דוד הנה'? (ו)
שהעיר מבוצרת כל כך (עד שלא ניתן להיכנס לתוכה עד שיהרוג את כולם) עד שאפילו עיוורים ופיסחים יכולים לעכב כניסה לתוך העיר.
  - ג. מה נעשה כזכרון לאחר כיבוש מצודת ציון? (ח)
עיוורים ופיסחים לא הותרו להיכנס למצודת ציון (דוד).
3. התרחבות מלכות דוד: (יא-טז)
  - א. מה עשה חירם בעקבות כיבוש דוד את מצודת ציון? (יא)
לכרות עמו ברית ולבנות לדוד בית מלכות. (מלב"ם).
  - ב. מה הבין מכך דוד? (יב)
שה' הכין אותו להיות מלך על ישראל, ושממלכתו התחזקה עבור זאת.
  - ג. יראת השמים של דוד באה לידי ביטוי במקום גדלותו. כיצד? (עיין מצודת דוד על פסוק יב)
דוד ייחס את היותו ראוי למלך ואת חוזק מלכותו לה' ולא תלה את הדבר בעצמו.
4. מלחמות פלישתים בישראל: (יז-כה)
  - ט. מה גרם לכך שהפלישתים עלו להילחם בישראל? (יז)

¹ יש דעה בחז"ל שבעקבות כך שדוד הצטרע על שלקח את בת שבע אשת אורי החתי, לכן אותה חצי שנה לא עולה לו למנין שנות מלכותו.

כיוון ששמעו שכל ישראל המליכו את דוד עליהם, והם ידעו (והרגישו...) על גבורות דוד, לכן ביקשו להילחם בו (ז'יעלו כל פלישתים לבקש את דוד).

י. היכן היה הקרב הראשון עם הפלישתים? (יח)
בעמק רפאים.

יא. מה דוד עשה קודם שנלחם עם הפלישתים? (יט-כ)
שאל בה' האם לצאת למלחמה עם הפלישתים. ולאחר שקיבל אישור שה' יתן את הפלישתים בידו – עלה להילחם בהם.

יב. מה היו תוצאות הקרב הראשון עם הפלישתים? (כא)
הפלישתים ברחו משם, והשאירו שם את העבודה זרה שלהם. דוד ואנשיו שרפום.

יג. היכן היה הקרב השני עם הפלישתים, ובמה הוא היה מיוחד לעומת הקרב הראשון?
(כב-כד)
הקרב השני ג'כ היה בעמק רפאים. אך הפעם ה' אמר לדוד שלא יעלה אליהם כבתחילה (אולי משום ששמו לו מארב, כהפקת לקחים מהקרב הקודם), אלא יעלה אליהם מאחור ויפתיעם, לאחר שישמע קול צעדים בראשי האילנות (שזהו סימן שמלאך ה' יצא להכותם לפני דוד ואנשיו).

יד. עיין בדברי מצודת דוד שלפניך:
ועם (=למרות) שאין מעצור לה' להושיע מבלי תחבולות הסבוב מאחריהם, ומבלי קביעת זמן, מכל מקום אמר כן לנסותו, הישמור מצותיו בדבר המלחמה, או יקל בעיניו כאשר הקל בהם שאול.

מדוע דוד הצטווה ללכת מאחורי הפלישתים ולחכות לסימן לפני התקיפה, האם אין בכח ה' להושיעו כפי שהושיעו בקרב הראשון?!

ודאי שה' יכול היה להושיעו כבראשונה, אלא שעשה כן לנסותו האם יעשה כדבריו, או שמא יקל הדבר בעיניו (כפי שעשה שאול).

טו. מה היו תוצאות המלחמה? (כה)
דוד הכה את הפלישתים והדף אותם מגב ההר למקומם הטבעי באזור השפלה.

טז. כיצד דוד קורא למקום הקרבות, ומדוע?
בעל פרצים, כדי לבטא שה' סייעו לפרוץ ולנצח את אויביו.

פרק ו – העלאת ארון ה לירושלים

18. שלב א של העלאת ארון ה' לירושלים: (א-יא)

א. מי הצטרף אל דוד להעלאת ארון ה' (א-ב).

ב. באיזה אופן התחילו להעלות את ארון ה' לירושלים? (ג)

ג. עיין בפסוק הבא והסבר האם אופן העלאת ארון ה' היה כראוי? פרט!
במדבר ז, ט: 'וְלִבְנֵי קֹהֵת לֹא נָתַן כִּי עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּכִתְף יִשָּׂאוּ:

ד. מה גרם לדוד לעצור את המשך הבאת ארון ה' לירושלים? (ד-י)

ה. האם עוזה נהג כשורה כאשר שלח את ידו לאחוז בארון כדי שלא יפול? נמק! (ז, רד"ק)

ו. היכן דוד החליט להשאיר את ארון ה', ומדוע? (י)

---

19. שהות ארון ה' בבית עובד אדום הגיתי: (י-יב)

א. עיין מכילתא בשלח, פרשה ז:

ומטך אשר הכית בו את היאור. מפני התרעומת. וזה אחד משלשה דברים שישראל מתרעמין עליהם והיו אומרים מני פורענות הן. ואלו הן: הקטורת, הארון, והמִטָּה... אמרו הארון הזה של פורענות הוא. הכה עזא ואנשי בית שמש, שנאמר (שמואל א פרק ו): 'ויך באנשי בית שמש'. הכה עזא, שנאמר (שמואל ב י, ז): 'ויחר אף ה' בעזא', לכך ידעו ישראל של ברכה הוא עתה, שנאמר שם: 'וישב ארון ה' בבית עובד אדום, ויברך ה' את עובד אדום וגו' ויגד למלך דוד וגו' וילך דוד ויעל וגו'...

- מה היה יחס העם לארון ה' לאחר מות עוזה?

- מה ה' עשה כדי להוציא דבר זה ממחשבת עמ"י?

ב. כמה זמן הארון שהה בבית עובד אדום הגיתי?

ג. מה גרם לדוד להמשיך את העלאת ארון ה' לירושלים? (יב)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק ו

ד. היו כמה שינויים בין העלאת ארון ה' בפעם הראשונה לבין פעם השנייה. ציין מה הם!

בפעם הראשונה	בפעם השנייה	
(ג)	(יג. דברי הימים א טו, כו)	כיצד נשאו את ארון ה'
(ה)	(טו)	אופן השמעת הנגינה
(ה)	(יג)	האווירה בעת העלאת ארון ה'

20. שלב ב של העלאת ארון ה' לירושלים: (יג-יט)

א. מה גרם לדוד לשוב לעובד אדום הגיתי להעלות את ארון ה'?

ב. בעת העלאת ארון ה' בשלב השני היתה שמחה המעורבת ביראה. כיצד, למעשה, הדבר

בא לידי ביטוי? (יג)

---

21. תגובת מיכל להתנהגות דוד בזמן העלאת ארון ה': (פסוקים: יד, טז, כ-כג)

א. כיצד דוד התנהג בעת העלאת ארון ה'? (יד)

ב. מה מיכל חשבה על התנהגות זו של דוד, ומדוע? (טז; כ)

ג. כיצד דוד מגיב לדברי מיכל? (כא-כב)

ד. כידוע, מיכל אהבה מאוד את דוד, והצילה את חייו ממזימת אביה. מתגובת דוד: 'וַיֹּאמֶר

דָּוִד אֶל מִיכָל לְפָנָיו ה' אֲשֶׁר בָּחַר בִּי מֵאֲבִיךָ וּמִכָּל בָּיִתוֹ לְצִוּת אֶתִּי נִגִּיד עַל עַם ה' עַל

יִשְׂרָאֵל וְשָׁחַקְתִּי לְפָנָיו ה': (כא)

נראה, לכאורה, שדוד מקניט את מיכל. עיין בדברי המלבי"ם שלפניך: (כ-כא)

ותאמר מה נכבד היום. רצונה לומר כי הכבוד יתראה ע"י האותות שבם יצינו את הכבוד, וזה יהיה אם מצד המכבדים אם מצד המתכבד, והתלוננה עליו כי הקל בכבוד מלכותו מצד שני אלה. **אם מצד המכבדים:** לא יקרבו אל המלך רק שריו וגדולים, לא הפחותים בעם, הם יתחבאו מפניו ויעמדו מרחוק... **אם מצד המתכבד:** המלך לא יתראה כהדיוט, רק לבוש לבוש מלכות ועליו יציץ נזרו, ומתנשא על הכסא, לא לבוש אפוד מפזז ומכרכר... **ודייקה לאמר:** 'מה נכבד היום', אשר נגלה היום, כי יש מלכים שמנהגם להמצא תמיד בין העם וזה כבודם, לא כן אתה שאינך רגיל בכך תמיד רק היום עשית זאת...

ויאמר דוד. השיב לה בחכמה ודעת: א] אותות הכבוד המיוחדים למלך שאין יושבים על כסאו ולא יקרב איש אליו וכדומה, הם מוכרחים רק למלך המולך על ידי בחירת העם, שכל כבודו הוא רק הסכמי לא נמצא בעצמו, ואם לא יכינו לפניו האותות המציינים כבוד מלכותו הנו כאחד העם, **לא כן אנכי שמלכותי אינה ע"י בחירת העם רק מה'**, כי אם היה הדבר מונח לבחירת העם היה ראוי שיבחרו יוצאי ירך שאול שנמשח מאת העם, וזה שאמר: **'לפני ה' אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצוות אותי נגיד על עם ה', ואם כן,** אין כבודי תלוי מאת העם ומן אותות הכבוד המוסכמים אצלם, רק מעצמי ומאת ה' אשר שמני לנגיד. ב] ידוע שאין לשר הצבא להתהדר לפני מלך, ולא יתכבד העבד לפני אדוניו, ואיך יתכבד מלך בשר ודם בעת עמדו לפני מלך מלכי המלכים הש"ת?! וזה שאמר: **'לפני ה', 'ושחקתי לפני ה'.**

כתוב במה נחלקו מיכל ודוד? ומה היתה כוונת דוד בדבריו אלו!

כוונת מיכל:

תגובת דוד:

ה. היכן דוד הניח את ארון ה', ומדוע? (יז, רד"ק)

בהצלחה!!!

פרק ו – העלאת ארון ה' לירושלים – תשובון

1. **שלב א של העלאת ארון ה' לירושלים: (א-יא)**
  - א. מי הצטרף אל דוד להעלאת ארון ה' (א-ב).
30 אלף איש מישראל (בחור – המובחרים)². וכל אנשי קרית יערים.
  - ב. באיזה אופן התחילו להעלות את ארון ה' לירושלים? (ג)
ע"י הרכבתו על עגלה חדשה, כאשר עזא ואחיו נוהגים את העגלה החדשה.
  - ג. עיין בפסוק הבא והסבר האם אופן העלאת ארון ה' היה כראוי? פרט!
במדבר ז, ט: 'וְלִבְנֵי קֹהֵת לֹא נָתַן כִּי עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּכִתְף יִשָּׂאוּ:
לא, נשיאת הארון היתה צריכה להיעשות ע"י שבט לוי ולא ע"י שימתו על העגלה.
  - ד. מה גרם לדוד לעצור את המשך הבאת ארון ה' לירושלים? (ד-י)
על שעוזה נהרג כאשר בא לאחוז בארון ה' כדי שלא יפול.
  - ה. האם עוזה נהג כשורה כאשר שלח את ידו לאחוז בארון כדי שלא יפול? נמק! (ז, רד"ק)
לא, הראיה שמת מכך. טעם הדבר הוא משום שהארון נושא את נושאי, ובאחיזתו בו שלא יפול מיעט בקדושת הארון כאילו אינו יכול לעמוד בעצמו מבלי שישאוהו.
  - ו. היכן דוד החליט להשאיר את ארון ה', ומדוע? (י)
אצל עובד אדום הגיתי, שהיה לוי, כיוון שדוד היה ירא מאחר שראה שאין ה' מתרצה באופן העלאתם את ארון ה'.
2. **שהות ארון ה' בבית עובד אדום הגיתי: (י-יב)**
  - א. עיין **מכילתא בשלח**, פרשה ז:
ומטך אשר הכית בו את היאור. מפני התרעומת. וזה אחד משלשה דברים שישראל מתרעמין עליהם והיו אומרים מני פורענות הן. ואלו הן: הקטורת, הארון, והמטה...
אמרו הארון הזה של פורענות הוא. הכה עזא ואנשי בית שמש, שנאמר (שמואל א פרק ו): 'וַיֵּךְ בְּאֲנָשֵׁי בֵּית שֶׁמֶשׁ'. הכה עזא, שנאמר (שמואל ב י, ז): 'ויחר אף ה' בעזא', לכך ידעו ישראל של ברכה הוא עתה, שנאמר שם: 'וישב ארון ה' בבית עובד אדום, ויברך ה' את עובד אדום וגו' ויגד למלך דוד וגו' וילך דוד ויעל וגו'...'
- מה היה יחס העם לארון ה' לאחר מות עוזה?
חשבו שהארון הוא מקור הקללה.
- מה ה' עשה כדי להוציא דבר זה ממחשבת עמ"י?
נתן שפע ברכה לעובד אדום הגיתי, ולכל בני ביתו, כדי ללמד שהארון הוא מקור הברכה (ומה שגרם למות עוזה היה אי זהירותו ביחס לכבוד הארון).
  - ב. כמה זמן הארון שהה בבית עובד אדום הגיתי?
3 חודשים ובזמן זה הושפעה ברכה על בני ביתו של עובד.
  - ג. מה גרם לדוד להמשיך את העלאת ארון ה' לירושלים? (יב)
כך ששמע שארון ה' ברך את עובד אדום הגיתי ובכך נתרצה ונרגעה יראתו של דוד.
  - ד. היו כמה שינויים בין העלאת ארון ה' בפעם הראשונה לבין פעם השנייה. ציין מה הם!

בפעם השנייה	בפעם הראשונה
-------------	--------------

² במדרש (במדבר רבה ד, כ) מובא שסמך 90 אלף זקנים באותו היום (כל עדה שלחה בית דין של שלושה, נמצא שמשלושים אלף מובחרים של הערים היו 90 אלף זקנים).

נישא ע"י הלויים ³ (יג. דברי הימים א טו, כו).	על גבי עגלה חדשה שנשאו אותה אחיו ועוזה (ישראלים) (ג)	כיצד נשאו את ארון ה'
ע"י שופר בלבד (טו)	בכלי שיר רבים ושונים. (ה)	אופן השמעת הנגינה
שמחה המעורבת ביראה. (יג)	שמחה יתירה (ודוד וכל בית ישראל משחקים לפני ה"). (ה)	האווירה בעת העלאת ארון ה'

3. שלב ב של העלאת ארון ה' לירושלים: (יג-ט)

- א. מה גרם לדוד לשוב לעובד אדום הגיתי להעלות את ארון ה'?
כיוון שראה שה' ברך את בית עובד אדון הגיתי, ואם כן, זה סימן שה' אינו כועס עוד.
- ב. בעת העלאת ארון ה' בשלב השני היתה שמחה המעורבת ביראה. כיצד, למעשה, הדבר
בא לידי ביטוי? (יג)
בכך שלאחר כל ששה צעדים עם הארון הקריבו שור ומריא, ולא היה הדבר בשמחה
מתפרצת, כבתחילה.

4. תגובת מיכל להתנהגות דוד בזמן העלאת ארון ה': (פסוקים: יד, טז, כ-כג)

- א. כיצד דוד התנהג בעת העלאת ארון ה'? (יד)
דוד היה לבוש אפוד בד (ולא היה לבוש בלבוש מלכות), ורקד בשמחה בכל כחו לפני ה'.
- ב. מה מיכל חשבה על התנהגות זו של דוד, ומדוע? (טז; כ)
מיכל בזה לדוד בלבה, כיוון שלדעתה התנהגותו אינה תואמת את מעמדו כמלך.
- ג. כיצד דוד מגיב לדברי מיכל? (כא-כב)
אכן לעשות כן לפני בשר ודם זה מגונה, אך לפני ה' אינו בזיון כלל. ואדרבה, ע"י מעשים
כאלה אני מתכבד יותר לפני ה'.
- ד. כידוע, מיכל אהבה מאוד את דוד, והצילה את חייו ממזימת אביה. מתגובת דוד: 'וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל מִיכָל לְפָנָיו ה' אֲשֶׁר בָּחַר בִּי מֵאֲבִיךָ וּמִכָּל בָּיתוֹ לְצִוֹת אֹתִי נָגִיד עַל עַם ה' עַל
יִשְׂרָאֵל וְשָׁחַקְתִּי לְפָנָיו ה': (כא)
נראה, לכאורה, שדוד מקניט את מיכל. עיין בדברי המלבי"ם שלפניך: (כ-כא)
- ותאמר מה נכבד היום. רצונה לומר כי הכבוד יתראה ע"י האותות שבים יצינו את
הכבוד, וזה יהיה אם מצד המכבדים אם מצד המתכבד, והתלוננה עליו כי הקל בכבוד
מלכותו מצד שני אלה. **אם מצד המכבדים:** לא יקרבו אל המלך רק שריו וגדולים, לא
הפחותים בעם, הם יתחבאו מפניו ויעמדו מרחוק... **אם מצד המתכבד:** המלך לא יתראה
כהדיוט, רק לבוש לבוש מלכות ועליו יציץ נזרו, ומתנשא על הכסא, לא לבוש אפוד
מפזז ומכרכר... **ודייקה לאמר:** 'מה נכבד היום', אשר נגלה היום, כי יש מלכים שמנהגם
להמצא תמיד בין העם וזה כבודם, לא כן אתה שאינך רגיל בכך תמיד רק היום עשית
זאת...

³ וַיְהִי בְעֶזְרֵי הָאֱלֹהִים אֶת הַלְוִיִּם נִשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁבַעַת פְּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים:

ויאמר דוד. השיב לה בחכמה ודעת: א] אותות הכבוד המיוחדים למלך שאין יושבים על כסאו ולא יקרב איש אליו וכדומה, הם מוכרחים רק למלך המולך על ידי בחירת העם, שכל כבודו הוא רק הסכמי לא נמצא בעצמו, ואם לא יכינו לפניו האותות המציניים כבוד מלכותו הנו כאחד העם, **לא כן אנכי שמלכותי אינה ע"י בחירת העם רק מה'**, כי אם היה הדבר מונח לבחירת העם היה ראוי שיבחרו יוצאי ירך שאול שנמשח מאת העם, וזה שאמר: **'לפני ה' אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצוות אותי נגיד על עם ה', ואם כן,** אין כבודי תלוי מאת העם ומן אותות הכבוד המוסכמים אצלם, רק מעצמי ומאת ה' אשר שמני לנגיד. ב] ידוע שאין לשר הצבא להתהדר לפני מלך, ולא יתכבד העבד לפני אדוניו, ואיך יתכבד מלך בשר ודם בעת עמדו לפני מלך מלכי המלכים הש"ת? וזה שאמר: **'לפני ה', 'ושחקתי לפני ה'.**

כתוב במה נחלקו מיכל ודוד? ומה היתה כוונת דוד בדבריו אלו!

כוונת מיכל: כבודו של המלך הוא ע"פ ענייני הכבוד מצידו ומצד העם, והתנהלותך אינה מכבדת את מעמדך!

תגובת דוד: אכן עבור מלך שהומלך ע"י העם ומכחם וכחם עליו להקפיד להתראות באופן מכובד בפני העם, משא"כ אני שמלכותי נובעת מכח בחירת ה' בי. וכן כנגד ה' אין ראוי למלך בשר ודם לנהוג בטכסיסי כבוד כלל.

נמצא, שהויכוח בין מיכל לדוד הוא ויכוח מהותי בדבר מעמדו של המלך ביחס לה'.

ה. היכן דוד הניח את ארון ה', ומדוע? (יז, רד"ק)
הארון הונח במקום שדוד הכין לו כאשר יריעה מכסה אותו מלמעלה (ולא בבית מקורה כפי שהיה בבית אבינדב ובבית עובד אדום הגיתי) כדי להניחו כפי שהיה עד כה ולא בבית מקורה.

פרק ז – רצון דוד לבנות מקדש לה'

1. רצון דוד לבנות את בית המקדש: (א-ג)
- א. כיצד דוד נימק את רצונו להעביר את ארון ה' מהמקום בו היה למקום אחר?
-
-
- ב. מה היתה תגובת נתן הנביא (הראשונה) לרצונו של דוד? וכיצד נימק זאת? (ג)
-
-
- לפי מה נתן נביא החליט לענות לדוד? (ב-ג, רד"ק)
-
-
2. תגובת ה' לרצונו של דוד לבנות את בית המקדש: (ד-ז)
- א. מה היתה תגובת ה' לרצונו של דוד? (ד-ז; יב-יג)
-
-
- ב. על פי דברי ה', מתי יגיע הזמן לבנות את בית המקדש? (יב-יג)
-
-
3. הבטחות ה' לדוד לעתיד: (יא-יז)
- א. 'והגיד לך ה' כי בית יעשה לך': (יא) על איזה בית מדובר? (יא-יג)
-
-
- ב. הקב"ה מבטיח לדוד שני דברים בעקבות רצונו לכבד את ה' בכך שיבנה לו בית. מהן?
(יג)
(טו)
-
-
4. תגובת דוד להבטחות ה' אליו: (יח-כט)
- כיצד דוד מגיב להבטחות ה' אליו?
-
-
-
-

בהצלחה!!!

פרק ז – רצון דוד לבנות מקדש לה' – תשובון

1. רצון דוד לבנות את בית המקדש: (א-ג)
  - א. כיצד דוד נימק את רצונו להעביר את ארון ה' מהמקום בו היה למקום אחר? זה שדוד יושב בבית ארזים (קבע) ואילו ארון ה' באופן ארעי תחת יריעה.
  - ב. מה היתה תגובת נתן הנביא (הראשונה) לרצונו של דוד? וכיצד נימק זאת? (ג) שדוד יעשה זאת. כיוון שדוד הגון וה' עימו, לכן הוא ראוי לבנות בית לה'.
  - ג. לפי מה נתן נביא החליט לענות לדוד? (ב-ג, רד"ק) מכל סברתו ולא מכח נבואתו.
2. תגובת ה' לרצונו של דוד לבנות את בית המקדש: (ד-ז)
  - א. מה היתה תגובת ה' לרצונו של דוד? (ד-ז; יב-יג) עדיין לא הגיעה השעה לבנות את בית המקדש. עד כה היה ארון ה' באוהל ובמשכן ולעולם לא 'התלוננת' על כך. בנו של דוד יבנה את בית המקדש לאחר שדוד יכרית את כל אויביו וממלכתו (של בנו) תתבסס והגויים לא יציקו יותר לעמ"י.
  - ב. על פי דברי ה', מתי יגיע הזמן לבנות את בית המקדש? (יב-יג) לאחר שדוד יכרית את כל אויביו, ממלכתו של בנו תתבסס והגויים לא יציקו יותר לעמ"י – אז בנו יבנה את בית המקדש.
3. הבטחות ה' לדוד לעתיד: (יא-יז)
  - א. 'והגיד לך ה' כי בית יעשה לך': (יא) על איזה בית מדובר? (יא-יג) ביתו של דוד. הקב"ה מבטיח לדוד שיקים לו בית מלכות, שיעמוד עד עולם.
  - ב. הקב"ה מבטיח לדוד שני דברים בעקבות רצונו לכבד את ה' בכך שיבנה לו בית. מהן? (יג) בנו של דוד יבנה בית לה'.
(טו) המלכות לעולם מעם זרעו של דוד אף אם יחטא אחד מבניו.
4. תגובת דוד להבטחות ה' אליו: (יח-כט)
כיצד דוד מגיב להבטחות ה' אליו?
(יח-כג) דוד מודה לה' על הבטחותיו ואומר שאינו ראוי לחסדי ה' ולכל ההבטחות שניתנו לו.
(כד) דוד מתפלל שעם ישראל ימשיך להיות נעם הנבחר לעולם. (כה) דוד מבקש כי ההבטחות על המשך מלכותו יתקיימו.

בהצלחה!!!

פרק ח – הכאת דוד באויביו מסביב וביסוס מלכותו על צדק ומשפט

הכאת דוד את אויביו: (א-יד)

5. 'ויהי אחרי כן' (א) – אחרי מה?

---

6. 'ויקח דוד את מתג האמה מיד פלישתים'. (א) מהו מתג האמה? (שלושה פירושים. רד"ק).

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

7. נקמת דוד במואב: (ב)

א. מה עשה דוד לאנשי מואב?

ב. באיזה אופן?

ג. מדוע? (רש"י)

---

8. מה עשה דוד עם סוסיו של הדדעזר בן רחוב, ומדוע? (ג-ד)

---

9. מה עשה דוד עם השלל שלקח במלחמה? (ז-ח; יא)

---

10. כיצד הגיב תְּעִי מלך חמת על נצחון דוד את הדדעזר, ומדוע? (י)

---

11. מה היו שלושת הישגי דוד במלחמותיו?

א. (יד) _____

ב. (יג) _____

ג. (יא;ז) _____

בהצלחה!!!

פרק ח – הכאת דוד באויביו מסביב וביסוס מלכותו על צדק ומשפט – תשובון

הכאת דוד את אויביו: (א-יד)

1. 'ויהי אחרי כן' (א) – אחרי מה?
לאחר שה' אמר לדוד ע"י נתן הנביא שלא הוא יבנה את בית המקדש אלא בנו לאחר שכל אויביו יכנעו מפניו.
2. 'ויקח דוד את מתג האמה מיד פלישתים'. (א) מהו מתג האמה? (שלושה פירושים. רד"ק).
  - א. אמת המים שעברה בתוך העיר.
  - ב. גת ובנותיה (כיוון שהיתה עיר מחברת בין ערים רבות).
  - ג. לבטל את השבועה שהיתה ליצחק עם אבימלך (שלא יכבוש את ארצו).
3. **נקמת דוד במואב: (ב)**
  - א. מה עשה דוד לאנשי מואב?
הרג שני שלישי מהם, ועל החיים הטיל מס.
  - ב. באיזה אופן?
בצורה של בזיון: השכיבם בארץ, ומדד שני חלקי חבל להמית והשלישי להחיות (באופן אקראי ומזדמן).
  - ג. מדוע? (רש"י)
כנקמה על שהרגו את אביו אמו ואחיו כשדוד הפקידם בידם כשברח מיד שאול.
4. מה עשה דוד עם סוסיו של הדדעזר בן רחוב, ומדוע? (ג-ד)
הוציאם מכלל שימוש (=עיקרם, חתך את פרסות רגליהם), מפני האיסור של 'לא ירבה לו סוסים'. אך השאיר מהם 100 מרכבות ו-400 סוסים שהם בשביל צרכי מרכבתו של דוד.
5. מה עשה דוד עם השלל שלקח במלחמה? (ז-ח; יא)
לקחם לירושלים והקדישם (לטובת בנין בית המקדש).
6. כיצד הגיב תְּעִי מלך חמת על נצחון דוד את הדדעזר, ומדוע? (י)
שלח את יורם בנו לעשות עמו שלום, ולברכו על נצחון הדדעזר, ונתן ביד דוד כלי כסף, זהב ונחושת, כיוון שהם נלחמו זה בזה.
7. מה היו שלושת הישגי דוד במלחמותיו?
  - א. יד) נצחון אויביו, ושליטתו בהם ע"י ששלט בהם.
  - ב. יג) יצא לדוד שם טוב.
  - ג. ז;יא) היה לו שלל רב מהמלחמות, שאותו הקדיש לאוצר ה'.

פרק ט – חסד דוד עם מפיבושת בן יהונתן

1. איזה חסד (שני עניינים) עשה דוד עם מפיבושת, ומדוע? (ז)
_____
_____
2. עיין בשמואל א כ, טו. מה היתה הברית בין יהונתן לדוד?
_____
_____
3. ציין חסד נוסף שעשה דוד עם מפיבושת על פי המסופר בשמואל ב כא, א-ט?
_____
_____
4. מה היה תפקידו של ציבא על פי המסופר בפרק זה? (ב)
_____
_____
5. במה ציבא סייע למהלך המסופר בפרק? (ב-ד)
_____
_____
6. מה התפקיד אותו ייעד דוד לציבא? (ט-י)
_____
_____
7. עיין בדברי חז"ל הבאים:
שבת נו/א: רב אמר קיבל דוד לשון הרע, דכתיב (שמואל ב ט, ד): 'ויאמר לו המלך איפוא הוא ויאמר ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר בן עמיאל (בלא) דבר (=אינו חכם בתורה)...'
רש"י: בלא דבר – אינו חכם בתורה, והוא מצאו מלא דבר וחכם בתורה.
ברכות ד/א: 'תנא: לא מפיבשת שמו, אלא איש בשת שמו. ולמה נקרא שמו מפיבשת?
שהיה מבייש פני דוד בהלכה (=מפי בושת), לפיכך זכה דוד ויצא ממנו כלאב.
האם ציבא היה אדם ישר?
_____
_____
8. בשמואל ב טז, א-ד; שמואל ב יט, כה-ל מתברר דבר נוסף על דמותו של ציבא. האם הוא חיובי או שלילי?
_____
_____

בהצלחה!!!

פרק ט – חסד דוד עם מפיבושת בן יהונתן – תשובון

1. איזה חסד (שני עניינים) עשה דוד עם מפיבושת, ומדוע? (ז)
מפיבושת יקבל את כל נכסי שאול, ויאכל תמיד על שולחן דוד. עשה כן משום השבועה שנשבע ליהונתן שלא יכרית לעולם את זרעו.
2. עיין בשמואל א כ, טו. מה היתה הברית בין יהונתן לדוד?
'ולא תכרת את חסדך מעם ביתי עד עולם ולא בהכרת ה' את איבי דוד איש מעל פני האדמה': שדוד לא יכרית את זרעו של יהונתן לעולם.
3. ציין חסד נוסף שעשה דוד עם מפיבושת על פי המסופר בשמואל ב כא, א-ט?
דוד חמל על מפיבושת בן יהונתן (ז) ולא נתנו ביד הגבעונים שרצו לסגור חשבון עם בית שאול בעקבות שע"י הריגת אנשי נב עיר הכהנים רעבו ללחם.
4. מה היה תפקידו של ציבא על פי המסופר בפרק זה? (ב)
ציבא היה עבד שאול.
5. במה ציבא סייע למהלך המסופר בפרק? (ב-ד)
דוד פנה אל ציבא כדי לברר האם יש עוד מישהו חי מביתו של שאול כדי שיוכל לגמול עמו חסד. ציבא סיפר לו על מפיבושת בן יהונתן, והיכן הוא נמצא (לו דבר).
6. מה התפקיד אותו ייעד דוד לציבא? (ט-י)
ציבא צווה על ידי דוד לעבוד את אדמות שאול שדוד נתן למפיבושת.
7. עיין בדברי חז"ל הבאים:
שבת נו/א: רב אמר קיבל דוד לשון הרע, דכתיב (שמואל ב ט, ד): 'ויאמר לו המלך איפוא הוא ויאמר ציבא אל המלך הנה הוא בית מכיר בן עמיאל (בלא) דבר (=אינו חכם בתורה)...'
רש"י: בלא דבר – אינו חכם בתורה, והוא מצאו מלא דבר וחכם בתורה.
ברכות ד/א: 'תנא: לא מפיבשת שמו, אלא איש בשת שמו. ולמה נקרא שמו מפיבשת? שהיה מבייש פני דוד בהלכה (=מפי בושת), לפיכך זכה דוד ויצא ממנו כלאב.
האם ציבא היה אדם ישר?
לא, כיוון ששיקר באומרו שמפיבושת אינו חכם.
8. בשמואל ב טז, א-ד; שמואל ב יט, כה-ל מתברר דבר נוסף על דמותו של ציבא. האם הוא חיובי או שלילי?
שלילי. מדברי מפיבושת בפרק יט מתברר שציבא שיקר לדוד בתחילה כאשר טען שמפיבושת רצה למרוד בו וקיווה למלוך תחתיו.

פרק י – מלחמת דוד בעמון

9. רצון דוד לעשות חסד עם נחש: (א-ה)

א. מדוע שלח דוד שליחים אל מלך עמון? (א-ב)

ב. כיצד הגיב חנון לשליחי דוד, ומדוע? (ג-ד)

ג. כיצד דוד הגיב למצוקת שליחיו? (ה)

---

10. מה היתה תגובת דוד למעשהו של חנון? (ז)

---

11. הצטרפות ארם לעמון ומלחמתם עם ישראל: (ו-יט)

א. מה עשו בני עמון, ומדוע? (ו)

ב. באיזו שיטה צבאית בחר יואב להילחם? (ט-יא)

ג. צטט את הפסוק שמציין את דברי יואב לאבישי ולצבא לפני צאתם למלחמה!

ד. מה היו תוצאות הקרב הראשון? (יד)

ה. במה היתה שונה תגובת ארם לתוצאות הקרב הראשון מתגובת עמון? (טו-טז)

ו. מול מי נערך הקרב השני, ומה היו תוצאותיו? (יח-יט)

בהצלחה!!!

שאלות חזרה שמואל ב – פרק י

פרק י – מלחמת דוד בעמון – תשובון

1. רצון דוד לעשות חסד עם נחש: (א-ה)
  - א. מדוע שלח דוד שליחים אל מלך עמון? (א-ב)
כדי לנחמו על מות אביו. לפי חז"ל, דוד גמל עמו חסד על כך ששמר על אחיו שברח ממואב לאחר שדוד ביקש ממנו שישמור על בני משפחתו בזמן בריחתו משאול, ומלך מואב הרג את כל משפחתו מלבד אותו אח שברח אליו.
  - ב. כיצד הגיב חנון לשליחי דוד, ומדוע? (ג-ד)
קרע את בגדי שליחי דוד וגילח את חצי זקנם כדי לבזותם. עשה כן בעקבות דברי שריו שודאי דוד שלחם כדי לרגל אצלו.
  - ג. כיצד דוד הגיב למצוקת שליחיו? (ה)
שימתינו ביריחו עד שזקנם יתמלא, כיוון שהם התביישו לחזור כך לביתם.
2. מה היתה תגובת דוד למעשהו של חנון? (ז)
נערך למלחמה עם עמון וארם.
3. הצטרפות ארם לעמון ומלחמתם עם ישראל: (ו-יט)
  - א. מה עשו בני עמון, ומדוע? (ו)
כשהבינו שדוד לא יעבור על בזיון שליחיו לסדר היום, פנו לארם בבקשה שיסייע להם במלחמתם עם ישראל.
  - ב. באיזו שיטה צבאית בחר יואב להילחם? (ט-יא)
חלוקת הצבא לשניים כל אחד נלחם כלפי צד אחר. וכל כח מוכן לסייע לשני אם יזדקק לעזרה.
  - ג. צטט את הפסוק שמציין את דברי יואב לאבישי ולצבא לפני צאתם למלחמה!
(יב) 'חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמְּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וְהָיָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו':
  - ד. מה היו תוצאות הקרב הראשון? (יד)
ארם נסו מפני ישראל (וכראות עמון זאת, נסו גם הם).
  - ה. במה היתה שונה תגובת ארם לתוצאות הקרב הראשון מתגובת עמון? (טו-טז)
עמון – לא הוסיפו להילחם עוד בישראל (נסו מפני מנוסת ארם) (יד). לעומתם, ארם, התכוננו לקרב נוסף (גיוס נוסף) לאחר ההפסד הראשון.
  - ו. מול מי נערך הקרב השני, ומה היו תוצאותיו? (יח-יט)
מול ארם, נסו מפני ישראל, דוד הרג מהם 700 רכבים, 40 אלף פרשים ואת שר צבאם. בעקבות אבידות אלו, המלכים, עבדי הדדעזר פחדו להילחם עם ישראל וכתרו עמם ברית.

פרק יא – מעשה דוד ובת שבע

1. מה גרם לדוד להורות ליואב לשלוח אליו את אוריה החתי? (ב-ה)

---

2. לשם מה דוד אומר לאוריה לרדת אל ביתו? (ח)

---

3. מהו נימוקו של אוריה לסירובו ללכת לביתו? (יא)

---

4. האם אוריה נהג כהוגן במעשיו ובמה שאמר? הסבר! (ח-יא)

---

5. ציין פעולה נוספת שעשה דוד בנסיון לגרום לאוריה לרדת לביתו! (יג)

---

6. מה עשה דוד בעקבות סירובו העיקש של אוריה לרדת אל ביתו, ומדוע? (יד-טו)

---

7. באיזה אופן יואב מעביר לדוד מסר שאוריה מת? על מה הקפיד יואב?

---

8. תאר את דרך מותו של אוריה והלוחמים שאיתו! (כג-כד)

---

9. כיצד דוד מגיב לשליח ששלח יואב שבישר לו על מות אוריה ולוחמים נוספים? (כה)

---

10. כיצד בת שבע מגיבה לשמועה שמת בעלה? (כו)

---

11. מהי תגובת ה' על מעשה דוד בבת שבע? (כז)

בהצלחה!!!

פרק יא – מעשה דוד ובת שבע – תשובון

1. מה גרם לדוד להורות ליואב לשלוח אליו את אוריה החתי? (ב-ה) בעקבות כך שדוד בא על אשתו (בת שבע) והיא הרתה לו.
2. לשם מה דוד אומר לאוריה לרדת אל ביתו? (ח) כדי שיהיה עם אשתו וכך לא יוודע שבת שבע מעוברת מדוד.
3. מהו נימוקו של אוריה לסירובו ללכת לביתו? (יא) הארון וישראל נמצאים במקום המלחמה לכן לא יתכן שבעת כזו הוא ילך לביתו.
4. האם אוריה נהג כהוגן במעשיו ובמה שאמר? הסבר! (ח-יא) לא, אוריה עבר על פקודת המלך שילך לביתו. אוריה עשה זאת בהפגנתיות, אוריה קרא ליואב אדון בפני דוד המלך.
5. ציין פעולה נוספת שעשה דוד בנסיון לגרום לאוריה לרדת לביתו! (יג) דוד שיכר את יואב בתקווה שכך ייעתר ללכת לביתו ולהיות עם אשתו.
6. כיצד דוד מגיב לסירובו העיקש של אוריה לרדת אל ביתו, ומדוע? (יד-טו) שולח את אוריה למלחמה ובידו מכתב ליואב שידאג למותו של אוריה, כדי שיוכל לשאת את אשתו (בת שבע) לאחר מותו, כדי שיחשבו שהרתה לו אחר הנישואין.
7. באיזה אופן יואב מעביר לדוד מסר שאוריה מת? על מה הקפיד יואב? יואב שולח לדוד מסר ע"י שליח שנפלו כמה לוחמים, ואפילו אוריה שהיה איש מלומד מלחמה נפל יחד איתם (כיבכול, כדי שדוד לא יכעס מדוע לא נזהרו מהמורים בקשת). [הקפיד להעביר את מיתת אוריה כבדרך אגב] ועשה כן כדי שלא יחשדו שמטרת העברת המידע היתה כדי לבשר לדוד על מיתת אוריה.
8. תאר את דרך מותו של אוריה והלוחמים שאיתו! (כג-כד) אנשי עמון יצאו מעירם לשדה להילחם עם ישראל, אנשי ישראל הצליחו להודפם עד פתח שער עירם, ומשם ירו עליהם המורים בקשת (צלפים) ולכן מתו לוחמים מישראל, ובתוכם גם אוריה.
9. כיצד דוד מגיב לשליח ששלח יואב שבישר לו על מות אוריה ולוחמים נוספים? (כה) דוד משיב שכך היא דרך המלחמה שאנשים מתים, אך שיואב לא יישבר ברוחו, אלא יתחזק וימשיך במלחמה.
10. כיצד בת שבע מגיבה לשמועה שמת בעלה? (כו) ספדה לו.
11. מהי תגובת ה' על מעשה דוד בבת שבע? (כז) מעשה דוד בבת שבע היה רע בעיני ה'. (מלב"ם).

פרק יב – משל כבשת הרש והנמשל

1. משל כבשת הרש: (א-ו)

א. ספר בקצרה את המשל! (א-ד)

ב. כיצד הגיב דוד לשמע אותו משל? (ה-ו)

---

2. הנמשל: (ז-יב)

א. מדוע נתן בחר לספר לדוד על עונשו דרך משל ולא באופן ישיר? (מצודת דוד א)

ב. ציין מיהו בנמשל: העשיר, הרש, הלך.

ג. מהי הביקורת אותה מפנה נתן כלפי דוד? (ז-ט)

ד. מהם שני העונשים שיבואו על דוד וביתו בעקבות אותו מעשה?

א.

ב.

---

3. תגובת דוד לתוכחת נתן הנביא: (יג)

א. כיצד דוד מגיב לדברי נתן?

ב. כיצד, לעומתו, הגיב שאול לתוכחת שמואל על אי קיום דבר ה' במלחמת עמלק?

(שמואל א טו, טו)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק יב

ג. במה היה שונה דינו של דוד על חטאו לעומת דינו של שאול על חטאו? (שמואל א טו, כו-כח)

---

4. מות הילד שנולד לדוד מבת שבע: (יג-כה)
א. נתן מבשר לדוד שתי בשורות – טובה ורעה. מה הן? (יג-יד)

ב. כיצד דוד הגיב לחוליו של הבן? (טז-יז)

ג. מדוע עבדי דוד פחדו לספר לו על מות הילד? (יח)

ד. כיצד דוד הבין שהילד מת? (יט)

ה. כיצד דוד הגיב כאשר הילד מת, ומה היה נימוקו? (כ-כג)

ו. דוד זכה לבן אחר מבת שבע לאחר מות אותו ילד. מה היו שמותיו, מי קרא לו בכל שם? (כד-כה)

---

5. כיבוש רבת בני עמון: (כו-לא)
א. יואב קורא לדוד לסיים את כיבוש רבת בני עמון. מדוע? (כח)

ב. מה דוד לקח מיד העמונים?

ג. מה דוד עשה עם אנשי עמון? (לא, רד"ק)

בהצלחה!!!

פרק יב – משל כבשת הרש והנמשל – תשובון

1. **משל כבשת הרש: (א-ו)**
  - א. ספר בקצרה את המשל! (א-ד)
היה מלך עשיר שהיה לו כל. וכשבא אליו אורח לקח מאדם עני שאין לו אלא כבשה קטנה שקנה וגדלה בתוך ביתו, כיוון שאותו עשיר חס על ממונו.
  - ב. כיצד הגיב דוד לשמע אותו משל? (ה-ו)
אותו עשיר בן מוות. ועליו לשלם לעני פי ארבעה על אותה גזילה.
2. **הנמשל: (ז-יב)**
  - א. מדוע נתן בחר לספר לדוד על עונשו דרך משל ולא באופן ישיר? (מצודת דוד א)
כדי שדוד בעצמו יחרוץ את דינו.
  - ב. ציין מיהו הנמשל: העשיר, הרש, הלך.
עשיר – דוד שיש לו נשים רבות, רש – אוריה שאין לו אלא אשה אחת. הלך – אינו קשור לנמשל אלא נאמר רק כדי להסיח את דעת דוד שלא ירגיש שמדובר עליו.
  - ג. מהי הביקורת אותה מפנה נתן כלפי דוד? (ז-ט)
ה' בחר בו מכל שבטי ישראל ונתן לו ממשלה וגדולה, ודוד מצידו ביזה את דבר ה' בכך שעשה את הרע בעיני ה'. ואם דוד היה רוצה יותר מכך היה עליו לבקש זאת מאת ה', וה' היה נותן לו.
  - ד. מהם שני העונשים שיבואו על דוד וביתו בעקבות אותו מעשה?
    - א. חרב לא תסור מביתו עד עולם – רבים מבנים ימותו בחרב.
    - ב. תקום לדוד רעה מתוך ביתו – דוד ידע מכך ולא יוכל למחות בו.
3. **תגובת דוד לתוכחת נתן הנביא: (יג)**
  - א. כיצד דוד מגיב לדברי נתן?
מכיר ומודה בחטאו.
  - ב. כיצד, לעומתו, הגיב שאול לתוכחת שמואל על אי קיום דבר ה' במלחמת עמלק?
(שמואל א טו, טו)
שאול אמר שהעם חמל על הצאן של עמלק ולכן שאול לא הרגם כדי ליתנם לה'.
  - ג. במה היה שונה דינו של דוד על חטאו לעומת דינו של שאול על חטאו? (שמואל א טו, כו-כח)
ממלכת ישראל ניטלה משאול, משא"כ דוד שחטאו כופר, והוא לא ימות אך ייענש על כך בחומרה.
4. **מות הילד שנולד לדוד מבת שבע: (יג-כה)**
  - א. נתן מבשר לדוד שתי בשורות – טובה ורעה. מה הן? (יג-יד)
חטאו כופר, לכן לא ימות. בנו שנולד מבת שבע – ימות.
  - ב. כיצד דוד הגיב לחוליו של הבן? (טז-יז)
צם בכה והתפלל בעדו, ולא נעתר להפצרת עבדיו לאכול עמם.
  - ג. מדוע עבדי דוד פחדו לספר לו על מות הילד? (יח)
חששו מתגובת דוד, כיוון שאמרו שכשהילד היה חי דוד התענה והצטער, וחששו שיעשה מעשה חמור כשידע שהילד מת.
  - ד. כיצד דוד הבין שהילד מת? (יט)
ראה את עבדיו מתלחשים ביניהם.

ה. כיצד דוד הגיב כאשר הילד מת, ומה היה נימוקו? (כ-כג)
כל עוד הילד היה חי היה טעם לבקש שיבריא ויחיה, אך מרגע שהוא מת – אין טעם בכך.

ו. דוד זכה לבן אחר מבת שבע לאחר מות אותו ילד. מה היו שמותיו, מי קרא לו בכל שם? (כד-כה)
שלמה – ע"י בת שבע. ידידיה – ע"י נתן הנביא.

5. **כיבוש רבת בני עמון:** (כו-לא)

א. יואב קורא לדוד לסיים את כיבוש רבת בני עמון. מדוע? (כח)
כדי שלא יקרא הכיבוש על שמו אלא על שם דוד המלך. עשה כן לכבודו של דוד.

ב. מה דוד לקח מיד העמונים?
לקח את הכתר של מלכם שהיתה מעל ראשו, ומשקלה ככר זהב והיתה בה אבן יקרה.

ג. מה דוד עשה עם אנשי עמון? (לא, רד"ק)
דן אותם, ושרפם במקום שרפת הלבנים תחת זה שהיו מעבירים את בניהם באש למולך (רד"ק) או² שהיה גורר את גופותיהם בחוצות במחופות באבנים. (תרגום יונתן).

בהצלחה!!!

פרק יג – אמנון ותמר, אבשלום ואמנון

1. מעשה אמנון בתמר: (א-יח)

א. מה הציע יונדב בן שמעה לאמנון, ומה גרם לו להציע הצעה זו? (א-ה)

ב. מהם הטיעונים שבאמצעותם ניסתה תמר לשכנע את אמנון להימנע מלשכב עמה? (יב-יג)

ג. כתוב קצרה שני דברים רעים שעשה אמנון לתמר! (יד; טו-יז).

1.

2.

---

2. תגובת תמר למעשה אבשלום, היוודעות הדברים לדוד ואבשלום: (יח-כא)
א. מה עשתה תמר בעקבות מעשה אמנון? (יח-יט)

ב. כיצד הגיב דוד על השמועה שהגיעה אליו בנוגע למעשה של אמנון? (כא).

---

3. תגובת אבשלום למעשה אמנון: (כב-כט)

א. באיזו דרך יצר אבשלום מצב בו יוכל לנקום את נקמת אחותו מאת אמנון? (כג-כח)
(כד)

(כה)

(כז)

ב. כיצד דוד נימק את סירובו להשתתף בגז צאנו של אבשלום? (כה)

---

4. השמועה שהגיעה אל דוד על שנעשה, מנוסת אבשלום: (ל-לט)
א. מהו המידע המוטעה שגרם לדוד לקרוע את בגדיו? (ל)

ב. כיצד יונדב בן שמעה הרגיע את דוד? (לב)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק יג

ג. על מה יונדב ביסס את דבריו? (לב)

ד. מה עשה אבשלום לאחר הריגת אמנון על ידי נעריו? (לד-לח)

ה. כיצד הגיב דוד על היעדרות אבשלום? (לט)

בהצלחה!!!

פרק יג – אמנון ותמר, אבשלום ואמנון – תשובון

1. מעשה אמנון בתמר: (א-יח)
  - א. מה הציע יונדב בן שמעה לאמנון, ומה גרם לו להציע הצעה זו? (א-ה) הצעת יונדב: להתחלות (=לעשות את עצמו חולה), ולבקש מדוד שתמר תכין לו בריה ותגיש לפניו.
  - והציע הצעה זו בעקבות כך שאמנון הרגיש כחולה בעקבות רצונו בתמר ולא יכול היה למצוא את ההזדמנות לשכב עמה.
- ב. מהם הטיעונים שבאמצעותם ניסתה תמר לשכנע את אמנון להימנע מלשכב עמה? (יב-יג)
  1. שימנע מלאונסה ('חרפה').
  2. כבודה יפגע ('אנה אוליך את חרפתי').
  3. אמנון ייחשב כאחד הנבלים.
  4. אם יבקש מדוד הוא יאפשר לו להתחתן עמה.
- ג. כתוב קצרה שני דברים רעים שעשה אמנון לתמר! (יד; טו-יז).
  1. שכב אותה ועינה אותה.
  2. שלח אותה (ולא הסכים לשאתה).
2. תגובת תמר למעשה אבשלום, היוודעות הדברים לדוד ואבשלום: (יח-כא)
  - א. מה עשתה תמר בעקבות מעשה אמנון? (יח-יט) שמה אפר על ראשה, קרעה את כתונת הפסים שעליה 'ותלך הלוך וזעקה'.
  - ב. כיצד הגיב דוד על השמועה שהגיעה אליו בנוגע למעשה של אמנון? (כא). חרה לו מאוד. אך לא עשה דבר.
3. תגובת אבשלום למעשה אמנון: (כב-כט)
  - א. באיזו דרך יצר אבשלום מצב בו יוכל לנקום את נקמת אחותו מאת אמנון? (כג-כח)
    - א. (כד) העובדה שאבשלום "רצה" בתחילה שגם דוד יבוא לגזיזת הצאן.
    - ב. (כה) אבשלום הפציר בדוד לבוא עימו פעמיים.
    - ג. (כז) העובדה שכל בני המלך יהיו שם.
  - ב. כיצד דוד נימק את סירובו להשתתף בגז צאנו של אבשלום? (כה) דוד לא רצה להכביד כלכלית על אבשלום.
4. השמועה שהגיעה אל דוד על שנעשה, מנוסת אבשלום: (ל-לט)
  - א. מהו המידע המוטעה שגרם לדוד לקרוע את בגדיו? (ל) השמועה שאבשלום הרג את כל בני המלך!
  - ב. כיצד יונדב בן שמעה הרגיע את דוד? (לב) אמר לו שלא כל בני המלך מתו אלא אמנון בלבד.
  - ג. על מה יונדב ביסס את דבריו? (לב) על העובדה שאבשלום חיכה לנקום באמנון בעקבות מעשהו בתמר אחותו.
  - ד. מה עשה אבשלום לאחר הריגת אמנון על ידי נעריו? (לד-לח) אבשלום ברח אל גשור לסבא שלו.
  - ה. כיצד הגיב דוד על היעדרות אבשלום? (לט) התאבל על מות אמנון למשך 3 שנים, לאחר שלוש שנים דוד התגעגע לאבשלום, לאחר שהתנחם על מות אמנון.

פרק יד – משל יואב בפני האשה החכמה מתקוע

פעולת יואב לעזרת דוד בנוגע לאבשלום בנו: (א-ב)

1. מה גרם ליואב לגרום לדוד המלך להחזיר את בנו אבשלום? (א. עיין גם: יג, לט)

---

2. מדוע דוד לא החזיר את אבשלום קודם התערבותו של יואב?

המשל שנתן יואב בפי האשה התקועית: (ב-ז)

3. מהו הסיפור ששם יואב בפי האשה החכמה מתקוע? (ה-ו)

---

4. במה מתאים המשל לסיפור לשמש משל לסיפורו של דוד?

---

5. השלם את הטבלה הבאה:

טענת האשה	תגובת דוד
(ז) אני חוששת שיהרגו את בני ויכבו את גחלתי	(ח)
(ט) שמא אחר שאלך לדרכי לא תצווה עלי.	(י)
(יא) אני חוששת שכאשר גואל הדם יגיע תישא פניו ותרשה לו להרוג את בני.	(יא)

6. כיצד האשה התקועית מסבירה מדוע היא בחרה לומר למלך את הדבר באופן של משל? (טו)

---

7. מה הסתירה האשה התקועית מדוד?

מפגש דוד ואבשלום: (כא-לג)

8. מה הורה דוד לעשות לאחר שהבין את מטרת הסיפור של האשה התקועית, ואיזו מגבלה הטיל לאחר שקויימה הוראתו? (כא-כד)

---

9. כיצד אבשלום גרם לכך שיראה את פני דוד אביו? (כח-לג)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק יד

בהצלחה!!!

פרק יד – משל יואב בפני האשה החכמה מתקוע – תשובון

פעולת יואב לעזרת דוד בנוגע לאבשלום בנו: (א-ב)

1. מה גרם ליואב לגרום לדוד המלך להחזיר את בנו אבשלום? (א. עיין גם: יג, לט)
על שראה שדוד מצטער על ריחוקו של אבשלום.
2. מדוע דוד לא החזיר את אבשלום קודם התערבותו של יואב?
כיוון שאבשלום בנו גרם למותו של אמנון בנו.

המשל שנתן יואב בפי האשה התקועית: (ב-ז)

3. מהו הסיפור ששם יואב בפי האשה החכמה מתקוע? (ה-ו)
האשה הציגה את עצמה כאשה אלמנה, אם לשניים, שבעת שרבו, אחד מהם הרג את אחיו. וקמו בני משפחתה כגואל הדם ורצו להרוג את הבן שרצח את אחיו, אלא שעם כל כעסה על בן זה וצערה על בנה שמת, היא בסופו של דבר תהיה בלא שני בנים ובלא יורש שימשיך את בעלה.
4. במה מתאים המשל לסיפור לשמש משל לסיפורו של דוד?
בכך שבנו האחד של דוד (אבשלום) הרג את בנו השני (אמנון) ומעשה זה גרם לדוד לאבד את שני בניו.

השלם את הטבלה הבאה:

תגובת דוד	טענת האשה
(ח) לכי לביתך ואני אצווה עלייך	(ז) אני חוששת שיהרגו את בני וכיבו את גחלתי
(י) תשלחי את מי שרוצה להורגו אלי ואמנע זאת ממנו	(ט) שמא אחר שאלך לדרכי לא תצווה עלי
(יא) דוד נשבע לה שלא תיפול משערת בנה ארצה.	(יא) אני חוששת שכאשר גואל הדם יגיע תישא פניו ותרשה לו להרוג את בני

6. כיצד האשה התקועית מסבירה מדוע היא בחרה לומר למלך את הדבר באופן של משל?
(טו)
מפני שחששה שאם תאמר לו זאת ישירות המלך יהרוג אותה.
7. מה הסתירה האשה התקועית מדוד?
ההסיפור שסיפרה לו אינו אמיתי אלא בא להביע רעיון ושיואב שלח אותה לדוד.

מפגש דוד ואבשלום: (כא-לג)

8. מה הורה דוד לעשות לאחר שהבין את מטרת הסיפור של האשה התקועית, ואיזו מגבלה הטיל לאחר שקויימה הוראתו? (כא-כד)
דוד הורה להחזיר את אבשלום מגשור אל ביתו, אך ביקש שיקחוהו ישר לביתו וסירב לראות את פניו.
9. כיצד אבשלום גרם לכך שיראה את פני דוד אביו? (כח-לג)
לאחר שנתיים שאבשלום היה בביתו והמלך סירב לראותו, אבשלום קרא ליואב כדי לשלוח אותו למלך שיקרא לו. יואב סירב לכך פעמיים, לכן שלח אבשלום את עבדיו שישרפו את חלקת השעורים של יואב. ובכך גרם ליואב לפנות אליו. כשיואב בא אליו אבשלום שלח אותו אל דוד ולומר לו שאין טעם להביאו לירושלים אם אין המלך מתייחס אליו או שיהרגו או שיראה את פניו.

פרק טו – אבשלום ממליך את עצמו ובריחת דוד ואנשיו מירושלים

1. אבשלום גונב את לב העם: (א-ו)

א. מה עשה אבשלום כדי לגנוב את לב העם?

ב. מה היתה מטרתו של אבשלום במעשיו אלה?

---

2. מרד אבשלום בדוד, ותגובת דוד: (ז-יז)

א. כיצד הגיב דוד על מרד אבשלום? (יג-טז)

ב. מדוע דוד הגיב כך? (יד)

---

3. תגובת דוד להצטרפות איתי הגיתי לבריחתו מפני אבשלום: (יח-כג)

א. כיצד ניסה דוד לשכנע את איתי הגיתי ואנשיו לחזור לירושלים כשהתחיל מרד אבשלום? (יח-כ)

ב. כיצד הגיב איתי הגיתי על דברי דוד? (כא)

ג. איזה תפקיד היה לאיתי הגיתי במלחמתו של דוד נגד אבשלום? (יח, א-ב)

---

4. שליחת דוד את צדוק בחזרה לירושלים: (כד-כט)

א. כיצד דוד שיכנע את צדוק לחזור לירושלים לאחר שהתחיל מרד אבשלום?

---

5. פגישת חושי הארכי בדוד בעת בריחת דוד מפני אבשלום: (ל-לז)

א. כיצד דוד שיכנע את חושי לשוב לירושלים? (לב-לו)

ב. כיצד חושי סייע לדוד במהלך מרד אבשלום? (יז, ז-טז)

בהצלחה!!!

פרק טו – אבשלום ממליך את עצמו ובריחת דוד ואנשיו מירושלים – תשובון

1. אבשלום גונב את לב העם: (א-ו)
  - א. מה עשה אבשלום כדי לגנוב את לב העם?
עמד בשער העיר והתעניין בבאים לתוך העיר, ואמר שאין מטעם המלך מי שישמע את טענותיו שיידע לדונו בצדק. וגילה כלפי העם המשתחוים לו גילויי חיבה (נשק לבא לכבדו).
  - ב. מה היתה מטרתו של אבשלום במעשיו אלה?
למשוך את לב ישראל אחריו – לרכוש את אהדת העם, כדי שילכו אחריו וימליכוהו עליהם.
2. מרד אבשלום בדוד, ותגובת דוד: (ז-יז)
  - א. כיצד הגיב דוד על מרד אבשלום? (יג-טז)
ברח עם אנשי ביתו מחוץ לעיר.
  - ב. מדוע דוד הגיב כך? (יד)
מפני שחשש שבגלל הימצאותו בעיר, אבשלום יהרוג את כל אנשי העיר.
3. תגובת דוד להצטרפות איתי הגיתי לבריחתו מפני אבשלום: (יח-כג)
  - א. כיצד ניסה דוד לשכנע את איתי הגיתי ואנשיו לחזור לירושלים כשהתחיל מרד אבשלום? (יח-כ)
בכך שאמר לו שאין טעם שיצטרפו לבריחת דוד מכיוון ש: 'אינו צריך להתיירא מפני אבשלום, כיוון שהוא נוכרי, ואף אם רוצה לברוח הוא יכול לשוב לארץ מוצאו משא"כ דוד שאינו הולך למקום מוגדר, אלא להיכן שיזדמן לו..'
  - ב. כיצד הגיב איתי הגיתי על דברי דוד? (כא)
אני מצטרף אליך בכל מחיר, בין לחיים ובין למוות, כדרכם של אוהבים שאינם נוטשים בעקבות קושי.
  - ג. איזה תפקיד היה לאיתי הגיתי במלחמתו של דוד נגד אבשלום? (יח, א-ב)
איתי היה אחד משלושת המפקדים של העם בעת בריחת דוד.
4. שליחת דוד את צדוק בחזרה לירושלים: (כד-כט)
  - א. כיצד דוד שיכנע את צדוק לחזור לירושלים לאחר שהתחיל מרד אבשלום?
על מנת שיחזירו את ארון ה' לירושלים, ואם ה' יחפוץ בו הוא יחזירהו לשם כדי לראותו. וכדי שיוכלו לעדכן את דוד על ידי אחימעץ ויהונתן על מה שאבשלום מתכנן.
5. פגישת חושי הארכי בדוד בעת בריחת דוד מפני אבשלום: (ל-לז)
  - א. כיצד דוד שיכנע את חושי לשוב לירושלים? (לב-לו)
הצטרפותו לדוד תהיה על דוד למשא (מפאת גילו), הוא יוכל לסייע לדוד בכך שיפר את עצת אחיתופל, ואביתר ויהונתן הכהנים יהיו מזומנים לשליחות ממנו לדוד.
  - ב. כיצד חושי סייע לדוד במהלך מרד אבשלום? (יז, ז-טז)
בכך שהפר את עצת אחיתופל הטובה (לצאת ולהרוג מיד את דוד), בעצה פחות טובה (להתמהמה ולתכנן הרג עם רב).

פרק טז – מפגש דוד עם ציבא ועם שמעי בן גרא עצות חושי ואחיתופל

1. הישארות מפיבושת בירושלים – פגישת דוד בציבא: (א-ד)

א. כיצד הסביר ציבא לדוד את סיבת הישארותו של מפיבושת בירושלים במהלך המרד? (ג)

ב. כיצד הגיב דוד להסברו של ציבא? (ד)

ג. כיצד מפיבושת בעצמו הסביר לדוד את סיבת הישארותו בירושלים בזמן המרד? (יט, כה-כט)

ד. כיצד דוד הגיב על דבריו? (יט, ל-לא)

---

2. פגישת שמעי בן גרא בדוד: (ה-יג)

א. מדוע שמעי מקלל את דוד? (ה-ח)

ב. באילו ביטויים משתמש שמעי כדי לקלל את דוד? (ז)

ג. למה שמעי רומז בביטויים אלה? (עיין רד"ק, מצודת דוד)

ד. כיצד אבישי מגיב לשמע קללות שמעי? (ט)

ה. כיצד מגיב דוד על קללות שמעי? (י-יג)

ו. בהמשך, שמעי בא לפני דוד כדי להתנצל על קללותיו. מתי זה היה? וכיצד ניסה שמעי לכפר

על דבריו? (יט, יז-כא)

ז. כיצד דוד מנמק את קבלתו את התנצלות שמעי? (יט, כב-כד)

---

3. פלגשי דוד שנשארו בירושלים: (כ-כב)

א. מה היתה עצת אחיתופל לאבשלום בנוגע לפלגשי דוד שנשארו בירושלים, ומדוע?

ב. מה עשה דוד, לאחר המרד, עם פלגשיו שנשארו בירושלים? (כ, ג)

שאלות חזרה שמואל ב – פרק טז
בהצלחה!!!

פרק טז – מפגש דוד עם ציבא ועם שמעי בן גרא עצות חושי ואחיתופל – תשובון

1. **הישארות מפיבושת בירושלים – פגישת דוד בציבא: (א-ד)**
  - א. כיצד הסביר ציבא לדוד את סיבת הישארותו של מפיבושת בירושלים במהלך המרד?
(ג)
מפיבושת נשאר בירושלים כיוון שבנה על זה שכעת המלכות תשוב אליו.
  - ב. כיצד הגיב דוד להסברו של ציבא? (ד)
נתן לציבא את כל שדות שאול שנתן קודם לכן למפיבושת.
  - ג. כיצד מפיבושת בעצמו הסביר לדוד את סיבת הישארותו בירושלים בזמן המרד? (יט, כה-כט)
כאשר הכנתי את החמור כדי לרכוב עליו ולצאת לקראתך, ציבא ברח לי עם החמור, ולכן לא יכולתי לבוא אליך (מפני שאני פיסח ואיני יכול ללכת לבד).
  - ד. כיצד דוד הגיב על דבריו? (יט, ל-לא)
ציבא ומפיבושת יחלקו ביניהם את שדות שאול.
2. **פגישת שמעי בן גרא בדוד: (ה-יג)**
  - א. מדוע שמעי מקלל את דוד? (ה-ח)
שמעי היה משבט בנימין, ומשמע שכעס על כך שדוד נטל את המלוכה משבטו.
  - ב. באילו ביטויים משתמש שמעי כדי לקלל את דוד? (ז)
שמעי מכנה את דוד: 'איש הדמים, ואיש הבליעל'.
  - ג. למה שמעי רומז בביטויים אלה? (עיין רד"ק, מצודת דוד)
על שדוד סיבב את הריגת איש בושת ואבנר.
  - ד. כיצד אבישי מגיב לשמע קללות שמעי? (ט)
מציע לדוד להורגו (=יסיר את ראשו).
  - ה. כיצד מגיב דוד על קללות שמעי? (י-יג)
אם הוא מקלל, סימן שהקב"ה ציווה אותו לקלל. יתכן שבזכות שאספוג את הקללות הללו מבלי שאגיב אליהן, ה' יזכור לי זאת לטובה ויצילני מרעתי.
1. בהמשך, שמעי בא לפני דוד כדי להתנצל על קללותיו. מתי זה היה? וכיצד ניסה שמעי לכפר על דבריו? (יט, יז-כא)
כשדוד חוזר לעבר הירדן המערבי לכיוון שבט יהודה, שמעי מזדרז לבוא אל דוד לבקש ממנו שלא ינקום ממנו, כיוון שהוא מודע לחטאו.
2. כיצד דוד מנמק את קבלתו את התנצלות שמעי? (יט, כב-כד)
בזמן חזרת המלכות לישראל אין זה זמן לנקום בשמעי על מעשהו.
3. **פלגשי דוד שנשארו בירושלים: (כ-כב)**
  - א. מה היתה עצת אחיתופל לאבשלום בנוגע לפילגשי דוד שנשארו בירושלים, ומדוע?
לשכב עימן לעיני כל העם כדי שידעו שאינך מתכוון להשלים עם אביך ובכך יתחזקו בהליכתם אחריך.
  - ב. מה עשה דוד, לאחר המרד, עם פילגשיו שנשארו בירושלים? (כ, ג)
שם אותן שמקום שמור, ודאג לכל צרכיהן, אך לא נגע בהן יותר, כיוון שנאסרו עליו.

פרק יז – עצת אחיתופל השניה מול עצת חושי הארכי

1. עצת אחיתופל ועצת חושי: (א-יג)

א. מה היתה עצתו של אחיתופל? (א-ג)

ב. מה היתרון בעצתו של אחיתופל לענין הצלחת מלכות אבשלום? (ב-ג)

ג. כיצד אבשלום מגיב לעצתו של אבשלום? (ד)

ד. כיצד חושי מגיב לעצת אחיתופל? (ז)

ה. מדוע חושי טוען שעצתו של אחיתופל אינה טובה? (ח-י)

ו. מה מייפען חושי? (יא-יג)

ז. מה היתה מטרתו האמיתית של חושי? הוכח! (טו-טז)

ח. איזו עצה מתקבלת ע"י אבשלום והעם, ומדוע? (יד)

---

2. עדכון דוד על תוכניותיו של אבשלום: (טו-כב)

א. כיצד חושי מעדכן את דוד בתוכניותיו של אבשלום? (טו-יז)

ב. כיצד תוכניות חושי עלולות להתחיל להשתבש, ומה נעשה כדי לתקן זאת? (יח)

---

3. תגובת אחיתופל לקבלת העצה: (כג-כו)

כיצד מגיב אחיתופל לכך שעצתו לא התקבלה?

---

4. את מי אבשלום מינה כשר צבא? (כה)

---

5. היו אנשים שיצאו לקראת דוד ונתנו לדוד ואנשיו אוכל וסיוע. מיהם האנשים? (כז-כט)

בהצלחה!!!

פרק יז – עצת אחיתופל השניה מול עצת חושי הארכי – תשובון

1. **עצת אחיתופל ועצת חושי: (א-יג)**
  - א. מה היתה עצתו של אחיתופל? (א-ג)
לצאת מיד עם 12 אלף איש לרדוף אחר דוד ולהרוג את דוד לבדו.
  - ב. מה היתרון בעצתו של אחיתופל לענין הצלחת מלכות אבשלום? (ב-ג)
בכך שרק דוד ייהרג, וכך כל העם יקבל את אבשלום למלך כיוון שלא יהיה להם מלך אחר.
  - ג. כיצד אבשלום מגיב לעצתו של אבשלום? (ד)
עצת אחיתופל היתה ישרה בעיני אבשלום ובעיני כל הזקנים.
  - ד. כיצד חושי מגיב לעצת אחיתופל? (ז)
טוען שלמרות שעצותיו של אחיתופל הן בד"כ טובות, בפעם הזו אינה טובה.
  - ה. מדוע חושי טוען שעצתו של אחיתופל אינה טובה? (ח-י)
כיוון שדוד ואנשיו בקיאים בטכסיסי מלחמה, לכן הם כנראה מצפים שיבואו לקראתם, והם עלולים לגרום לאבדות אצל אנשי אבשלום ובכך לגרום להמיס את לב העם מלהמשיך להילחם עם דוד ואנשיו.
1. מה מייעץ חושי? (יא-יג)
לאסוף עם רב כדי להילחם ולהרוג את דוד וכל אנשיו. ובכך התשועה והנצחון יהיו ודאיים.
2. מה היתה מטרתו האמיתית של חושי? הוכח! (טו-טז)
להספיק להודיע לדוד על כוונת אבשלום בטרם הוא יצא להילחם ולהרוג את דוד.
3. איזו עצה מתקבלת ע"י אבשלום והעם, ומדוע? (יד)
עצתו של חושי. כיוון שה' סיבב כן על מנת להפר את עצת אחיתופל הטובה.
2. **עדכון דוד על תוכניותיו של אבשלום: (טו-כב)**
  - א. כיצד חושי מעדכן את דוד בתוכניותיו של אבשלום? (טו-יז)
חושי מעדכן את צדוק ואביתר בעצתו ועצת אחיתופל, ומבקש מהם שיספרו זאת לדוד ויאמרו לו לא להמשיך בערבות מואב. והם שולחים את יונתן ואחיעזר שיספרו כן לדוד.
  - ב. כיצד תוכניות חושי עלולות להתחיל להשתבש, ומה נעשה כדי לתקן זאת? (יח)
נער של אבשלום רואה יונתן ואחיעזר, ומעדכן את אבשלום בכך. לכן הם הלכו לאיש בבחורים והתחבאו בבאר שבחצרו (אשתו כיסתה את הבאר בשמיכה והניחה עליה חיטים) וכך אנשי אבשלום לא מצאום וחזרו ריקם אל אבשלום לירושלים.
3. **תגובת אחיתופל לקבלת העצה: (כג-כו)**
כיצד מגיב אחיתופל לכך שעצתו לא התקבלה?
אחיתופל חזר לביתו, חנק את עצמו ומת.
4. את מי אבשלום מינה כשר צבא? (כה)
עמשא בן יתרא הישראלי.
5. היו אנשים שיצאו לקראת דוד ונתנו לדוד ואנשיו אוכל וסיוע. מיהם האנשים? (כז-כט)
שובי בן נחש, מכיר בן עמיאל, ברזילי הגלעדי.

פרק יח – מות אבשלום וסיום מרד אבשלום

1. היערכות אנשי דוד למלחמה עם אנשי ישראל? (א-ד)

א. כיצד אנשי דוד מתכוננים לקרב? (א-ב)

ב. דוד מבקש לצאת להילחם עמם. כיצד הם מגיבים לכך? (ב-ד)

---

2. דוד מצווה את אנשיו על אבשלום: (ה-ח)

מה דוד מצווה על אבשלום? ואת מי הוא מצווה?

---

3. מות אבשלום וסיום המלחמה: (ט-יח)

לאחר שצבא אבשלום נסוג מצבא דוד, אמר אדם ליואב כי הוא ראה את אבשלום.

א. באיזה מצב ראה אדם זה את אבשלום? (ט-יא)

ב. מדוע אותו אדם לא הרג את אבשלום? (יב-יג)

ג. כיצד אבשלום נהרג, ועל ידי מי? (יד-טו)

ד. היכן הונח אבשלום לאחר מותו? (יז)

ה. 'יד אבשלום'. מהו, על ידי מי נעשה, מתי, ומדוע? (יח)

---

4. הבשורה לדוד על הנצחון ועל מות אבשלום: (יט-לב)

אחימעץ רצה לבשר לדוד על תוצאות המרד נגדו. יואב התנגד לכך ובחר בכושי לבשר לדוד.

א. מה בישר הכושי לדוד? (לב)

ב. מה בישר אחימעץ לדוד? (כח)

ג. מדוע יואב התנגד לכך שאחימעץ יבשר לדוד?

ד. כיצד אחימעץ עשה בחכמה כדי להקפיד שלא לבשר למלך בשורה רעה?

בהצלחה!!!

פרק יח – מות אבשלום וסיום מרד אבשלום – תשובון

1. היערכות אנשי דוד למלחמה עם אנשי ישראל? (א-ד)
  - א. כיצד אנשי דוד מתכוננים לקרב? (א-ב)
נחלקים ל3 מחלקות (יואב, אבישי, איתי הגתי).
  - ב. דוד מבקש לצאת להילחם עמם. כיצד הם מגיבים לכך? (ב-ד)
מסרבים לכך, כיוון שנוכחותו במלחמה יותר תזיק מאשר תסייע, לכן עדיף שתישאר בעיר ותתפלל עלינו מאשר שתצא איתנו למלחמה (כיוון שמטרתם להורג). דוד מסכים עימם.
2. דוד מצווה את אנשיו על אבשלום: (ה-ח)
מה דוד מצווה על אבשלום? ואת מי הוא מצווה?
דוד מצווה את השרים יואב, אבישי ואיתי להיזהר מלהרוג את אבשלום. כל העם שמע זאת.
3. מות אבשלום וסיום המלחמה: (ט-יח)
לאחר שצבא אבשלום נסוג מצבא דוד, אמר אדם ליואב כי הוא ראה את אבשלום.
  - א. באיזה מצב ראה אדם זה את אבשלום? (ט-יא)
אבשלום עבר עם הפרד תחת עץ אלה ונשאר תלוי ע"י שערו באלה והפרד המשיך להתקדם...
  - ב. מדוע אותו אדם לא הרג את אבשלום? (יב-יג)
אותו אדם לא הרג את אבשלום כיוון שדוד ציווה בפני כל ישראל שלא להרוג את אבשלום.
  - ג. כיצד אבשלום נהרג, ועל ידי מי? (יד-טו)
יואב תקע בלב אבשלום 3 שבטים, והוא לא נהרג מהם. ואז עשרה מנושאי כליו היכוהו והרגוהו.
  - ד. היכן הונח אבשלום לאחר מותו? (יז)
הינוחוהו בבור וכיסוהו באבנים.
  - ה. 'יד אבשלום'. מהו, על ידי מי נעשה, מתי, ומדוע? (יח)
אבשלום בעודו חי עשה לעצמו מצבה לזכרון, כיוון שלא היו לי בנים.
4. הבשורה לדוד על הנצחון ועל מות אבשלום: (יט-לב)
אחימעץ רצה לבשר לדוד על תוצאות המרד נגדו. יואב התנגד לכך ובחר בכושי לבשר לדוד.
  - א. מה בישר הכושי לדוד? (לב)
בשורה רעה – על מות אבשלום.
  - ב. מה בישר אחימעץ לדוד? (כח)
בשורה טובה – על כשלונו המרד נגדו.
  - ג. מדוע יואב התנגד לכך שאחימעץ יבשר לדוד?
כיוון שהבשורה שמת אבשלום, בנו של המלך אינה בשורה טובה.
  - ד. כיצד אחימעץ עשה בחכמה כדי להקפיד שלא לבשר למלך בשורה רעה?
הקדים את הכושי ונזהר בלשונו בכך שהקפיד לספר רק על הטוב ולא על הרע.

פרק יט – קינת דוד על מות אבשלום ושיבת דוד לירושלים

1. תגובת דוד על מות אבשלום בנו: (א-ח)
א. דוד מצטער על מותו של אבשלום ומקונן עליו. מה מובלט בקינתו של דוד על אבשלום?
(שים לב למילה החוזרת) (א)

ב. כיצד אבלו של דוד על אבשלום השפיע על שאר העם? (ג-ד)

ג. יואב אומר לדוד דברים קשים בעקבות אבלו על אבשלום. מה יואב אומר לדוד? (ו-ז)

ד. באילו שני טיעונים הצליח יואב לשכנע את דוד לחדול מאבלו על אבשלום? (ד-ח)

---

2. החזרת המלכות לדוד מאת העם: (ט-טו; מא-מד)
א. יואב משכנע את דוד להפסיק להתאבל על מות אבשלום. מהו המעשה הראשון שדוד עושה? (ט)

ב. מהם שני הדברים שביקש דוד מצדוק ואביתר שיסייעו לו לאחר שאבשלום נהרג? (י-יד)

ג. מדוע דוד רצה להעביר את יואב מתפקיד שר הצבא? (יד. עיין רד"ק)

ד. מי היו הראשונים להצטרף לדוד? (טו)

ה. מי העביר את דוד את הירדן? (מא)

ו. כיצד אנשי ישראל הגיבו לכך? (מב; מד)

ז. מה אנשי יהודה טענו כלפיהם? (מג; מד)

ח. לאן אותו ויכוח התגלגל? (פרק כ, פסוק א)

---

3. שמעי בן גרא ודוד: (יז-כד)

א. מה שמעי בן גרא ביקש מדוד? (יז-כ)

ב. כיצד הוא רצה להוכיח שאכן הוא מתכוון לכך? (כא)

ג. כיצד דוד מנמק את זה שקיבל את דבריו? (כב-כד)

---

4. פגישת מפיבושת ודוד: (כה-לא)

א. מה דוד אומר למפיבושת כאשר הוא פוגש אותו? (כו)

ב. מה משיב לו מפיבושת? (כז-כח)

ג. כיצד ניכר על מפיבושת שהוא דובר אמת? (כה)

ד. מה דוד משיבו? (ל-לא)

ה. האם מפיבושת מקבל את דברי דוד?

---

5. פגישת ברזילי הגלעדי ודוד: (לב-מא)

א. כיצד דוד רוצה לגמול לברזילי הגלעדי? (לד)

ב. על מה דוד רוצה לגמול טוב לברזילי? (לג)

ג. על מה מסכימים דוד וברזילי לגבי הגמול? (לז-מא)

בהצלחה!!!

פרק יט – קינת דוד על מות אבשלום ושיבת דוד לירושלים – תשובון

1. תגובת דוד על מות אבשלום בנו: (א-ח)
  - א. דוד מצטער על מותו של אבשלום ומקונן עליו. מה מובלט בקינתו של דוד על אבשלום?
(שים לב למילה החוזרת) (א)
שדוד מצטער על מותו של אבשלום כיוון שהוא בנו.
  - ב. כיצד אבלו של דוד על אבשלום השפיע על שאר העם? (ג-ד)
נצחון המלחמה הועם והפך במקום ליום שמח ליום עצוב.
  - ג. יואב אומר לדוד דברים קשים בעקבות אבלו על אבשלום. מה יואב אומר לדוד? (ו-ז)
שדוד מבייש את בני ביתו בכך שהוא שונא את אוהביו ואוהב את שונאיו (שהרי אם אבשלום היה חי הוא היה הורג את כולם, וכי בזה דוד חפץ)!
  - ד. באילו שני טיעונים הצליח יואב לשכנע את דוד לחדול מאבלו על אבשלום? (ד-ח)
א. דוד מבייש את בני ביתו בכך ששונא את אוהביו ואוהב את שונאיו. ב. יואב אומר לדוד שאם דוד ימשיך כך כולם יעזבוהו ותחל רדיפה אחריו שהוא לא יוכל להינצל ממנה.
2. החזרת המלכות לדוד מאת העם: (ט-טו; מא-מד)
  - א. יואב משכנע את דוד להפסיק להתאבל על מות אבשלום. מהו המעשה הראשון שדוד עושה? (ט)
ישב בשער העיר.
  - ב. מהם שני הדברים שביקש דוד מצדוק ואביתר שיסייעו לו לאחר שאבשלום נהרג? (י-יז)
    - א. שידברו עם זקני יהודה (שהם משבטו) שלא יתמהמהו לקבל את דוד למלך עליהם.
    - ב. שיאמרו לעמשא בן יתר שהוא יהיה כעת שר צבא במקום יואב.
    - ג. מדוע דוד רצה להעביר את יואב מתפקיד שר הצבא? (יז. עיין רד"ק)
כיוון שהרג את אבשלום בנו בניגוד לציוויו.
    - ד. מי היו הראשונים להצטרף לדוד? (טו)
אנשי שבט יהודה.
    - ה. מי העביר את דוד את הירדן? (מא)
אנשי יהודה ומעט מישראל.
    - ו. כיצד אנשי ישראל הגיבו לכך? (מב; מד)
שאנשי יהודה תופסים בעלות על דוד, והיה עליהם לקרוא גם לאנשי ישראל. ויש לאנשי ישראל יותר שייכות למלך מאשר אנשי יהודה, שהרי הם עשרה שבטים ואילו יהודה הם שבט אחד בלבד, לכן היה לאנשי יהודה לקרוא לאנשי דוד.
    - ז. מה אנשי יהודה טענו כלפיהם? (מג; מד)
שאינם מבינים על מה המהומה, הרי הם לא קיבלו שום דבר מיוחד מהמלך. ודיברו עם אנשי ישראל קשות (לא מפורש מה בדיוק אמרו).
    - ח. לאן אותו ויכוח התגלגל? (פרק כ, פסוק א)
לתחילת מרד של שבע בן בכרי.
3. שמעי בן גרא ודוד: (יז-כד)
  - א. מה שמעי בן גרא ביקש מדוד? (יז-כ)
שדוד יסלח לו על שקילל אותו בברחו מפני אבשלום.

- ב. כיצד הוא רצה להוכיח שאכן הוא מתכוון לכך? (כא)
בכך שהגעתו ראשון מכל עמ"י לקבל אותך למלך, והריני נכנע מפניך.
- ג. כיצד דוד מנמק את זה שקיבל את דבריו? (כב-כד)
היום זהו יום חשוב שהמלכות חוזרת אלי לכן אין ראוי להרוג מישהו ביום כזה. ודוד
אף נשבע לשמעי שהוא לא יהרגו.
4. **פגישת מפיבושת ודוד: (כה-לא)**
- א. מה דוד אומר למפיבושת כאשר הוא פוגש אותו? (כו)
דוד שואל אותו מדוע הוא לא הצטרף אליו?
- ב. מה משיב לו מפיבושת? (כז-כח)
שציבא עבדו ברח לו וכיוון שהוא פיסח הוא לא יכול היה להגיע אל דוד לבד. והוסיף
שהוא יודע שציבא אמר עליו לשון הרע אך הוא סומך על דוד שידע להבחין שציבא
שיקר לו.
- ג. כיצד ניכר על מפיבושת שהוא דובר אמת? (כה)
בכך שלא עשה שפמו ולא רחץ רגליו מאז שדוד החל לברוח עד שפגשו.
- ד. מה דוד משיבו? (ל-לא)
שאכן מפיבושת וציבא יחלקו את השדה. שכך ראוי לו כיוון שהוא אריס.
- ה. האם מפיבושת מקבל את דברי דוד?
כן. מפיבושת אומר שהעיקר מבחינתו הוא שדוד חזר בשלום לביתו (למלכות).
5. **פגישת ברזילי הגלעדי ודוד: (לב-מא)**
- א. כיצד דוד רוצה לגמול לברזילי הגלעדי? (לד)
שברזילי יצטרף לדוד לירושלים ודוד ידאג לו לכל צרכיו.
- ב. על מה דוד רוצה לגמול טוב לברזילי? (לג)
על כך שהוא כלכל את דוד ואנשיו בברחו מפני אבשלום.
- ג. על מה מסכימים דוד וברזילי לגבי הגמול? (לז-מא)
שבנו של ברזילי, כמהם יצטרף לדוד, וברזילי מפאת גילו, 80, ישאר במקומו.

פרק כ – מרד שבע בן בכרי

1. מיהם השבטים שתמכו בשבע בן בכרי? (יט, מא – כב)

---

2. מה היה הרקע שהוביל למרד שבע בן בכרי? (יט, מב-מד)

---

3. מה דוד ציווה את עמשא אחרי שהתחיל מרד שבע בן בכרי? (ד)

---

4. מדוע דוד ציווה את אבישי לצאת להילחם בשבע בן בכרי? (ה-ו)

---

5. מה עשה יואב לעמשא? (ז-י)

---

6. מהו הרקע ליריבות שהיתה בין שניהם? (יט, יד; יז, כה)

---

7. לשם מה הגיע צבא יואב לעיר אבל בית מעכה בזמן שבע בן בכרי? (טו)

---

8. לשם מה פנתה האשה החכמה מאבל בית מעכה אל יואב, ומה היתה טענתה נגד תוכניתו של יואב? (טז-יט)

---

9. באיזה תנאי הסכים יואב להיענות לפנייתה של אשה זו, וכיצד הגיבו אנשי אותה עיר על תנאי זה? (כא-כב)

בהצלחה!!!

פרק כ – מרד שבע בן בכרי – תשובון

1. מיהם השבטים שתמכו בשבע בן בכרי? (יט, מא – כב, שבטי ישראל (י' שבטים).
2. מה היה הרקע שהוביל למרד שבע בן בכרי? (יט, מב-מד) הויכוח שהיה בין ישראל לאנשי שבט יהודה בדבר שייכותם לדוד (טענו והתלוננו על כך שאנשי יהודה העבירו את דוד לבד מבלי לקרוא להם).
3. מה דוד ציווה את עמשא אחרי שהתחיל מרד שבע בן בכרי? (ד) לקרוא לכל אנשי יהודה ולחזור אליו איתם תוך שלושה ימים.
4. מדוע דוד ציווה את אבישי לצאת להילחם בשבע בן בכרי? (ה-ו) כיוון שעמשא איחר ודוד חשש ששבע בן בכרי יספיק להתבצר בעיר ויצליל להתחמק מהם.
5. מה עשה יואב לעמשא? (ז-י) תפסו בזקנו והרגו.
6. מהו הרקע ליריבות שהיתה בין שניהם? (יט, יד; יז, כה) דוד ציווה את עמשא, שהיה שר צבאו של אבשלום, שיחליף את יואב בתור שר צבא.
7. לשם מה הגיע צבא יואב לעיר אבל בית מעכה בזמן שבע בן בכרי? (טו) כאשר רדפו אחרי שבע בן בכרי והוא התבצר בתוכה. והתכוונו להילחם עימם.
8. לשם מה פנתה האשה החכמה מאבל בית מעכה אל יואב, ומה היתה טענתה נגד תוכניתו של יואב? (טז-יט) פנתה אליו כדי להציל את עירה מכיבוש יואב וצבאו. טענה כלפיו שהיה צריך לפנות אליהם קודם לשלום והם היו מסכימים לכך. וכעת הוא עלול להרוס ולכלות עיר שלמה.
9. באיזה תנאי הסכים יואב להיענות לפנייתה של אשה זו, וכיצד הגיבו אנשי אותה עיר על תנאי זה? (כא-כב) שישלחו את שבע בן בכרי מחוץ לאותה עיר. ואנשי אותה עיר כרתו את ראשו והשליכו אותו מעבר לחומה לכיוון יואב וצבאו.

פרק כא – בית שאול מול הגבעונים ומעשה רצפה בת איה

1. דוד אומר לגבעונים: 'מה אעשה לכם ובמה אכפר וברכו נחלת ה'".
א. מה היתה סיבת פניית דוד אל הגבעונים? (א) (עיין גם ברש"י).
_____
_____
- ב. מה דרשו הגבעונים בתגובה לפניית דוד אליהם? (ד-ו)
_____
_____
- ג. מדוע רצו הגבעונים לנקום בבית שאול? (א-ה)
_____
_____
- ד. מהו החטא הנוסף שנזכר ביחס לכל העם? (א)
_____
_____
- ה. כיצד הגיב דוד על דרישת הגבעונים (את מי דוד נמנע מלמסור להם, ומדוע)? (ז-ט; שמואל א כ, טו ופסוק מב).
_____
_____
- ו. מדוע הפסוק (ב) מדגיש: 'והגבעונים לא מבני ישראל המה'? (רש"י)
_____
_____
2. מי היתה רצפה בת איה? (ג, ז)
_____
_____
3. מה היא עשתה בעקבות הוקעת בני שאול? (י)
_____
_____
4. מה עשו אנשי יבש גלעד עם גופות שאול ובניו? (שמואל א יא, יג)
_____
_____
5. בעקבות איזה אירוע דוד העביר את עצמות שאול ויהונתן לקבר קיש אבי שאול?
_____
_____
6. אלו עצמות נוספות דוד קבר עם עצמותיהם?
_____
_____
7. 'אִזָּ נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי דָוִד לֹא לֵאמֹר לֹא תֵצֵא עוֹד אֶתְנוּ לְמִלְחָמָה וְלֹא תִכְבֶּה אֶת נֵר יִשְׂרָאֵל': (יז)
מה היה האירוע נאמר פסוק זה? (טו-יז)
_____
_____
8. מה המשותף לישיבי, סף, גלית הגתי, איש מדון שהיה בנה של רפה?
_____
_____

בהצלחה!!!

פרק כא – בית שאול מול הגבעונים ומעשה רצפה בת איה – תשובון

1. דוד אומר לגבעונים: 'מה אעשה לכם ובמה אכפר וברכו נחלת ה'".
  - א. מה היתה סיבת פניית דוד אל הגבעונים? (א) (עיין גם ברש"י) בעקבות רעב שהיה דוד פנה אל ה', וה' אמר לו שאחת הסיבות לרעב היא בעקבות הריגת שאול שבעה גבעונים (שבעה גבעונים שהיו שם – שני חוטבי עצים, שני שואבי מים, שמש, חזן וסופר) בעת שהרג את אנשי נוב עיר הכהנים, או שהריגת אנשי נוב שהיו מספקים לגבעונים מים ומזון נחשבת כאילו הרג את הגבעונים בעצמם.
  - ב. מה דרשו הגבעונים בתגובה לפניית דוד אליהם? (ד-ו) להרוג שבעה מבני משפחת שאול כדי לנקום בו על מה שעשה להם.
  - ג. מדוע רצו הגבעונים לנקום בבית שאול? (א-ה) כיוון ששאול המית את הגבעונים (הרג את אנשי נוב שהיו מספקים להם מים ומזון).
  - ד. מהו החטא הנוסף שנזכר ביחס לכל העם? (א) על שלא הספידו את שאול ולא קברוהו כראוי למלך.
  - ה. כיצד הגיב דוד על דרישת הגבעונים (את מי דוד נמנע מלמסור להם, ומדוע)? (ז-ט; שמואל א כ, טו ופסוק מב.) דוד אמר להם שיתן להם שבעה מבני שאול כפי שביקשו, ודוד חמל על מפיבושת בן יהונתן מפני השבועה שהיתה ביניהם.
1. מדוע הפסוק (ב) מדגיש: 'והגבעונים לא מבני ישראל המה'? (רש"י) כיוון שמעשה זה אינו מתאים לזרע ישראל שהם רחמנים, ביישנים גומלי חסדים.
2. מי היתה רצפה בת איה? (ג,ז) פלגשו של שאול.
3. מה היא עשתה בעקבות הוקעת בני שאול? (י) כיסתה אותם בבד ודאגה שהעפות לא יאכלו אותם כל ימי הקציר (אביב, קיץ) עד תחילת זמן הגשם.
4. מה עשו אנשי יבש גלעד עם גופות שאול ובניו? (שמואל א יא, יג) הורידו את גופותיהם מחומת בית שן וקברו אותם תחת האשל ביבש.
5. בעקבות איזה אירוע דוד העביר את עצמות שאול ויהונתן לקבר קיש אבי שאול? אחת מהסיבות לרעב היתה מכך ששאול לא נספד כראוי ולא נקבר כראוי, לכן דוד לאחר שטיפל בבעיית הגבעונים פנה לסלק את החטא הזה.
6. אלו עצמות נוספות דוד קבר עם עצמותיהם? עצמות שבעת בני שאול המוקעים ע"י הגבעונים.
7. 'אִזְּ נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי דָוִד לֹא לֵאמֹר לֹא תִצָּא עוֹד אֶתְנֹו לְמַלְחָמָה וְלֹא תִכָּבֵּה אֶת נֵר יִשְׂרָאֵל': (יז) מה היה האירוע נאמר פסוק זה? (טו-יז) היתה מלחמה עם פלישתים וישבי (הענק) כמעט הכה את דוד ואבישי הצילו מידו. מאז חששו אנשי דוד שהוא ייפגע במלחמה וביקשו שלא יצא עימם יותר למלחמות.
8. מה המשותף לישיבי, סף, גלית הגתי, איש מדון שהיה בנה של רפה? ארבעתם היו (פלישתים) ענקים בני רפה, והם נהרגו ע"י דוד ואנשיו.

פרק כב – שירת דוד

1. מהם התכנים העיקריים של שירת דוד?

---

2. ציין בקצרה, על פי שירת דוד ארבעה דברים בהם ה' עזר לדוד!

א. (ז) _____

ב. (יז-יח) _____

ג. (לה) _____

ד. (לח-מח) _____

בהצלחה!!!

פרק כב – שירת דוד – תשובון

1. מהם התכנים העיקריים של שירת דוד?
הודאת דוד על כך ש: א. ה' שומר עליו מאוייביו, ב. שה' שמע לתפילותיו, ג. ה' נוקם באוייבי דוד (בעקבות זה שדוד שומר את דרך ה').
2. ציין בקצרה, על פי שירת דוד ארבעה דברים בהם ה' עזר לדוד!
  - א. (ז) שמע לתפילתו בעת צרותיו.
  - ב. (יז-יח) הצילו מאוייביו ומשאול.
  - ג. (לה) לימד אותו להילחם באוייביו.
  - ד. (לח-מח) עזר לו להילחם באוייביו ולבסס את מלכותו.

פרק כג – נבואת דוד וגיבורי דוד

1. כתוב בקצרה מהם דברי דוד האחרונים! (א-ז)

---

2. כתוב בקצרה ארבעה ממעשי גבורותיהם של גיבורי דוד! (ח-יט)

---

3. עיין פסוקים יג-יז:

א. מהו מעשה הגבורה המתואר שם?

ב. מדוע דוד נמנע מלשתות מים אלה?

---

4. ציין שניים ממעשי גבורותיו של בניהו בן יהודע! (כ-כב)

---

5. איזה תפקיד היה לבניהו בן יהודע במלכות שלמה? (מלכים א ב, לד-לה)

בהצלחה!!!

פרק כג – נבואת דוד וגיבורי דוד – תשובון

1. כתוב בקצרה מהם דברי דוד האחרונים! (א-ז)
  - א. הקב"ה לקח אותי מהיותי רועה צאן והפל אותי למלך.
  - ב. ה' נתן לי כשרון להיות נעים זמירות ישראל.
  - ג. הקב"ה ייחד אלי את הדיבור.
  - ד. אופן מלכותי מיוסד על יראת ה' וה' הבטיחני שהמלוכה תישאר אצל זרעי עד עולם אם בניו ישמרו את בריתו.
2. כתוב בקצרה ארבעה ממעשי גבורותיהם של גיבורי דוד! (ח-יט)
עדינו העצני הרג 800 חיילים בפעם אחת.
אלעזר בן אחחי – הרג פלישתים לבדו ואח"כ חזר לקחת מהם את רכושם.
שלושה גיבורים הביאו לדוד מים – כשהוא היה צמא לכך.
שמא בן אגא – הפלישתים באו לכבוש חלקת עדשים של ישראל והוא הצילה מפניהם.
3. עיין פסוקים יג-יז:
  - א. מהו מעשה הגבורה המתואר שם?
דוד התאוה לשתות מים קרים בעת המלחמה עם הפלישתים ואמר לעצמו שהיה שמח לשתות מים – ושלושה מגיבוריו חרפו נפשם להביא לו את אותם מים.
  - ב. מדוע דוד נמנע מלשתות מים אלה?
כיוון שהבאת המים היתה כרוכה בסיכון נפשם.
4. ציין שניים ממעשי גבורותיו של בניהו בן יהוידע! (כ-כב)
  - א. הרג שני שרים של מואב
  - ב. הרג אריה בעת השלג למרות שאז זה זמן גבורתו.
  - ג. הכה מצרי גדול שאיין עליו להורגו והוא חטף לו את כלי נשקו והרגו על ידו.
5. איזה תפקיד היה לבניהו בן יהוידע במלכות שלמה? (מלכים א ב, לד-לה)
שר צבאו של שלמה.

פרק כד – מניין ישראל, העונש והמזבח בגורן ארונה היבوسی

1. כיצד מוסבר רצונו של דוד למנות את עמ"י? (א)
_____
_____
2. כיצד הגיב יואב על רצונו של דוד? (ג)
_____
_____
3. גד הנביא אמר לדוד: 'שֶׁלֶשׁ אָנֹכִי נוֹטֵל עֲלֶיךָ בְּחַר לְךָ אַחַת מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה לְךָ'.
א. מהן שלוש האפשרויות שהיה על דוד לבחור אחת מהן? (יג)
_____
_____
_____
- ב. מדוע דוד הוצרך לבחור אחת מהאפשרויות הללו? (א-י)
_____
_____
- ג. מה דוד בחר, וכיצד הוא נימק את בחירתו? (יד-טו)
_____
_____
4. איזו בקשה ביקש דוד כשראה את המלאך מכה בעם, וכיצד דוד נימק את בקשתו? (ט-י; יז)
_____
_____
5. האם ה' נענה לבקשה זו של דוד? הוכח! (יח; כא; כה)
_____
_____
6. לשם מה דוד בא אל ארוונה? (יז-יט)
_____
_____
7. ציין שני דברים המציינים את היחס החיובי של ארוונה אל דוד בזמן המגפה! (כ-כג)
_____
_____
_____
8. באיזה נימוק דוד שלל את הצעת ארוונה? (כד)
_____
_____
_____
9. כיצד יתכן שארוונה בפסוק כג מוגדר כמלך?
_____
_____
10. מהן שתי הפעולות שעשה דוד כדי להפסיק את הדבר? (כה)
_____
_____
_____

בהצלחה!!!

פרק כד – מניין ישראל, העונש והמזבח בגורן ארונה היבوسی – תשובון

1. כיצד מוסבר רצונו של דוד למנות את עמ"י? (א)
הקב"ה הסית אותו לעשות כן. הסיתו ע"י השטן.
2. כיצד הגיב יואב על רצונו של דוד? (ג)
ניסה להניאו מכך, שהרי מה התועלת בכך?!
3. גד הנביא אמר לדוד: 'שֶׁלֶשׁ אָנֹכִי נוֹטֵל עֲלֶיךָ בְּחַר לָךְ אַחַת מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה לָךְ'.
א. מהן שלוש האפשרויות שהיה על דוד לבחור אחת מהן? (יג)
רעב שבע שנים, בריחה מהאוייבים שלושה חודשים, דבר שלושה ימים.
ב. מדוע דוד הוצרך לבחור אחת מהאפשרויות הללו? (א-י)
בעקבות כך שדוד מנה את העם.
ג. מה דוד בחר, וכיצד הוא נימק את בחירתו? (יד-טו)
דבר שלושה ימים, דוד העדיף שה' יענישו משייענש ע"י אדם כיוון שרחמי ה' עדיפים לו.
4. איזו בקשה ביקש דוד כשראה את המלאך מכה בעם, וכיצד דוד נימק את בקשתו? (טז; יז)
שיעניש רק אותו ואת משפחתו ולא את שאר העם, כיוון שהוא זה שחטא.
5. האם ה' נענה לבקשה זו של דוד? הוכח! (יח; כא; כה)
כן, שהרי כשדוד בנה מזבח לה' והקריב עליו – המגפה נעצרה.
6. לשם מה דוד בא אל ארוונה? (יז-יט)
ביקש ממנו לקנות ממנו את חלקת אדמתו כדי שיוכל לבנות עליה מזבח לה'.
7. ציין שני דברים המציינים את היחס החיובי של ארוונה אל דוד בזמן המגפה! (כ-כג)
ארוונה יצא לקראת דוד והשתחוה לו. ארוונה רצה לתת לדוד את הכל בחינם (קרקע, עצים, עולות).
8. באיזה נימוק דוד שלל את הצעת ארוונה? (כד)
דוד רצה לקנותו כדי שמקום המקדש יהיה שייך לכל עמ"י בשווה (כל העם ישתתף בהוצאות קנייתו).
9. כיצד יתכן שארוונה בפסוק כג מוגדר כמלך?
הכוונה היא שהיה שר ביבוס.
10. מהן שתי הפעולות שעשה דוד כדי להפסיק את הדבר? (כה)
בנה מזבח לה' בגורן ארוונה היבوسی והקריב עליו עולות ושלמים לה'.